

ALLMÄNNA VILLKOR TILL KUNDAVTAL

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Information om Peak Am Securities AB:s tjänster	1
2. Allmänna villkor för handel med finansiella instrument	2
3. Riktlinjer för utförande av order	4
4. Information om egenskaper och risker avs. finansiella instrument	5
5. Information om ersättningar från tredje man	10
6. Allmänna villkor för depåavtal.....	10
7. Allmänna villkor för diskretionär portföljförvaltning.....	17
8. Allmänna villkor för investeringsrådgivning.....	18

1. INFORMATION OM PEAK AM SECURITIES AB:S TJÄNSTER

Kundavtalet inklusive dessa Allmänna villkor reglerar de tjänster som tillhandahålls inom ramen för Peak AM Securities AB:s ("Värdepappersbolaget") värdepappersrörelse och försäkringsförmedling. Väsentliga delar av informationen nedan är gemensam för samtliga de tjänster som Värdepappersbolaget kan tillhandahålla Kunden. Övriga delar avser vissa specifika tjänster, vilket markeras genom särskilda rubriker nedan.

1.1 Om Värdepappersbolaget

Värdepappersbolaget står under tillsyn av Finansinspektionen. Nedan lämnas information om Värdepappersbolagets tillstånd m.m.

Firma	Peak AM Securities AB
Organisationsnummer	556863-2367
Besöksadress	Hamngatan 15, Stockholm
Postadress	Box 7161, 103 88 Stockholm
Telefon	08 – 400 282 00
Fax	08 – 400 282 99
E-post	info@peakam.se
Hemsida	www.peakam.se

1.2 Tillstånd

Värdepappersbolaget har följande tillstånd och sidotillstånd från Finansinspektionen enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, lagen (2004:46) om värdepappersfonder och lagen (2005:405) om försäkringsförmedling:

- Tillstånd för VP-bolag och kreditinstitut att förvalta specialfonder
- Mottagande och vidarebefordran av order i fråga om ett eller flera finansiella instrument
- Utförande av order avseende finansiella instrument på kunders uppdrag
- Diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument
- Investeringsrådgivning till kund avseende finansiella instrument
- Placering av finansiella instrument utan fast åtagande
- Förvara finansiella instrument för kunders räkning och ta emot medel med redovisningsskyldighet
- Utarbeta och sprida investerings- och finansanalyser samt andra former av allmänna rekommendationer rörande handel med finansiella instrument
- Förmedling av försäkring i samtliga livförsäkringsklasser (direkt)
- Förmedling av olycksfalls- och sjukförsäkring (direkt)

Finansinspektionen ska på begäran upplysa kunder och andra om en anställd hos förmedlaren har rätt att förmedla försäkringar och om denna rätt är begränsad till ett visst slag av försäkring, någon eller några försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser. Kunder kan kontakta Finansinspektionen på 08-787 80 00,

finansinspektionen@fi.se, postadress Box 7821 103 97 Stockholm alternativt www.fi.se.

1.3 Ansvarsförsäkring

Värdepappersbolaget omfattas av en ansvarsförsäkring som täcker eventuella skadeståndskrav som kunder eller andra riktar mot Värdepappersbolaget om en ersättningsgill skada har uppstått genom förmedlingen av försäkring.

Försäkringen är tecknad hos If Skadeförsäkring AB, telefon 0771-655 655, e-post: info@if.se, postadress: If 106 80 Stockholm. Har du drabbats av en skada eller ekonomisk förlust och anser du att försäkringsförmedlaren agerande har vällat skadan har du alltid möjlighet att rikta krav direkt mot försäkringsbolaget. Om du vill göra anspråk på skadestånd måste du dock underrätta Värdepappersbolaget om det inom skälig tid efter det att du har märkt eller bort märka att skada har uppkommit. I annat fall faller din rätt till ersättning bort. Den högsta försäkringsersättning som kan betalas ut för en och samma skada är 1 120 200 EUR. Den högsta försäkringsersättning som kan betalas ut under ett år är 2 240 400 EUR.

1.4 Registrering hos Bolagsverket

Värdepappersbolaget är registrerat som försäkringsförmedlare samt svenskt värdepappersinstitut hos Bolagsverket avseende liv-, sjuk- och olycksfallsförsäkringar. Registreringen kan kontrolleras genom att kontakta Bolagsverket på 0771-670 670, bolagsverket@bolagsverket.se, Bolagsverket 851 81 Sundsvall alternativt www.bolagsverket.se.

1.5 Behovs- och lämplighetsbedömning

För att uppfylla regelverkets krav och för att kunna erbjuda individuellt anpassad rådgivning och diskretionär portföljförvaltning genomför en anställd hos Värdepappersbolaget en lämplighetsbedömning av kunden där den anställda tillsammans med kunden går igenom kundens ekonomiska situation, kunskaper och erfarenhet av finansiella placeringar, kundens syfte med placeringarna samt vilken risk kunden är beredd att ta så att Värdepappersbolaget kan rekommendera kunden den tjänst som är lämplig i det enskilda fallet. Alla individuellt anpassade tjänster tillhandahålls på grundval av de uppgifter som kunden lämnat om sig själv. Det är därför också lämpligt att kunden löpande informerar Värdepappersbolaget om eventuella förändringar som skett.

1.6 Kundkategorisering

Enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden ska alla kunder som tillhandahålls investeringstjänster delas in i en av tre olika kategorier. Syftet med detta är att anpassa kundskyddet efter den enskilde kundens förutsättningar. Privatpersoner och mindre företag betraktas normalt som "icke-professionella". Utöver "icke-professionella" kunder finns det också "professionella" kunder, vilka är större företag, kreditinstitut och andra finansiella institut samt offentliga organ och liknande verksamheter med ett mindre behov av skydd. Den tredje kategorin är s.k. "jämbördiga motparter", vilka har lägst skydd enligt regelverket. Dessa är

t.ex. banker, centralbanker och myndigheter.

Värdepappersbolaget kategoriserar samtliga sina kunder som "icke-professionella", om inte annat avtalats med kunden. Som kund i kategorin "icke-professionell" omfattas kunden av den högsta skyddsnivån enligt regelverket. Detta innebär att Värdepappersbolaget bl.a. kommer att lämna information om finansiella instrument och riskerna med dessa samt kostnader och andra avgifter för handel med dessa. När Värdepappersbolaget tillhandahåller en tjänst kommer Värdepappersbolaget att bedöma om tjänsten är lämplig för kunden mot bakgrund av kundens kunskaper och erfarenhet samt ekonomiska situation och mål med investeringen.

Om kunden på eget initiativ kontaktar Värdepappersbolaget enbart för att utföra en order i ett s.k. okomplicerat finansiellt instrument (t.ex. aktier som handlas på en reglerad marknad), utför Värdepappersbolaget tjänsten utan att göra en bedömning om tjänsten är passande för kunden.

Kunder har möjlighet att ansöka om att få byta kundkategori. En "icke-professionell" kund kan skriftligen begära att få bli behandlad som "professionell". Värdepappersbolaget måste då göra en bedömning av den enskildes kundens erfarenhet och kunskap i fråga om en viss transaktion eller tjänst och förvissa sig om att kunden kan fatta sina egna investeringsbeslut och förstår de risker som kan vara förknippade med placeringen. Kunden mister då det högre kundskyddet.

1.7 Klagomål

Om du är missnöjd med de råd du erhållit ber vi dig att i första hand att kontakta din rådgivare och i andra hand kan du vända dig till Klagomålsansvarig Björn Wendleby, Magnusson Advokatbyrå på telefon 08-463 75 00. Konsumenternas försäkringsbyrå, Konsumenternas Bank- och Finansbyrå samt den kommunala konsumentvägledningen kan bistå dig med vägledning kring reklamationen. Som kund har du möjlighet att få en tvist med Värdepappersbolaget prövad av Allmänna reklamationsnämnden eller av allmän domstol.

1.8 Behandling av personuppgifter (PUL)

Personuppgifter som Värdepappersbolaget inhämtar och behandlar hanteras i överensstämmelse med personuppgiftslagens (1998:204) bestämmelser.

Värdepappersbolaget kommer att behandla kundens personuppgifter (såväl av kunden själv lämnade uppgifter som sådana uppgifter som kan komma att inhämtas från annat håll) i den utsträckning det krävs för fullgörande av Värdepappersbolagets rättsliga skyldigheter.

Personuppgifter om Kunden kommer att bli föremål för behandling hos Värdepappersbolaget, andra bolag inom PEAK-gruppen samt andra företag som Värdepappersbolaget samarbetar med i den mån det krävs för administrering av investeringstjänsterna.

Behandling av Kundens personuppgifter kan även komma att ske hos Värdepappersbolaget för ändamål som avser direkt marknadsföring.

Kunden har rätt att en gång per år få veta vilka personuppgifter om Kunden som Institutet har samt att få rättelse gjord av eventuellt felaktig uppgift. Kunden ska i sådana fall vända sig till Värdepappersbolaget.

1.9 Intressekonflikter

Värdepappersbolaget tillhandahåller ett utbud av finansiella tjänster där olika verksamheter ingår. Detta innebär att intressekonflikter kan förekomma. Med intressekonflikter avses intressekonflikter dels mellan Värdepappersbolaget, inklusive ledning, styrelse, personal m.fl. och kunder, dels intressekonflikter mellan olika kunder. Vidare avses intressekonflikter mellan olika verksamheter inom Värdepappersbolaget. Värdepappersbolaget har identifierat de områden där potentiella intressekonflikter kan uppkomma. I Värdepappersbolagets riktlinjer för hantering av intressekonflikter beskrivs de potentiella intressekonflikter som har identifierats samt hur de ska hanteras och undvikas för att förhindra att kundernas intressen påverkas negativt. De anställda ska alltid i första hand tillvarata kundens intressen. På kundens begäran tillhandahåller Värdepappersbolaget närmare uppgifter om riktlinjerna.

1.10 Incitament

I Värdepappersbolagets riktlinjer för hantering av intressekonflikter behandlas även incitament d.v.s. betalning av eller mottagande av avgifter, kommission och naturaförmåner i samband med tillhandahållande av investeringstjänster.

Värdepappersbolaget får betala eller ta emot incitament under vissa förutsättningar. Om incitament betalas till eller tas emot av en tredje part, måste avgiften/kommissionen vara utformad för att höja kvaliteten på den för kunden aktuella investeringstjänsten samt att det sker i enlighet med kundens intresse. Incitament får heller inte betalas ut eller tas emot om det skulle strida mot Värdepappersbolagets skyldighet att i sin verksamhet handla på ett ärligt, rättvist och professionellt sätt.

1.11 Anknytning till försäkringsföretag

Värdepappersbolaget har ingått avtal med, och förmedlar försäkringar från, följande försäkringsbolag: AMF Pensionsförsäkring AB Org.nr 552033-2259, Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) Org.nr 502017-3083, Livförsäkringsaktiebolaget Skandia (publ) Org.nr 502019-6365, Danica Pension Försäkringsaktiebolag (publ) Org.nr 516401-6643, Movestic Livförsäkring AB Org.nr 516401-6718, Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ) Org.nr 516401-8607, Folksam ömsesidig livförsäkring Org.nr 502006-1585, Länsförsäkringar Liv Försäkringsaktiebolag (publ) Org.nr 516401-6627, Euro Accident Health & Care Insurance AB Org.nr 556551-4766, SPP Fondförsäkring AB Org.nr 516401-8599, Altraplan luxembourg S.A., Vesta Life, NPG Life, Euro Accident, Royal Skandia

1.12 Information om språk

Det språk som används i dokumentationen och i kontakterna mellan Värdepappersbolaget och Kunden är svenska.

2. ALLMÄNNA VILLKOR FÖR HANDEL MED FINANSIELLA INSTRUMENT

2.1 Lämnannde av uppdrag

Begäran (order) från kunden om utförande av handel med finansiella instrument (uppdrag) lämnas till Värdepappersbolaget på av Värdepappersbolaget anvisad blankett, personligen till kundens rådgivare, via brev eller fax till Värdepappersbolaget på den adress som anges i ovan, punkt 1.1

Om uppdrag lämnas på annat sätt än de som anges ovan, kan detta leda till att uppdraget inte utförs eller utförs senare än avsett.

2.2 Uppdrag

En order från kunden om utförande av uppdrag innebär ett åtagande för Värdepappersbolaget att söka träffa avtal avseende handel med finansiella instrument i enlighet med de villkor kunden lämnat. Om inte särskild överenskommelse har träffats om annat, lämnar Värdepappersbolaget inte någon garanti för att ett uppdrag leder till handel. Värdepappersbolaget utför uppdrag med tillämpning av gällande marknadsregler och god sed på marknaden.

Värdepappersbolaget är inte skyldigt att acceptera uppdrag. Värdepappersbolaget äger rätt att utan angivande av skäl avsäga sig uppdrag om Värdepappersbolaget skulle misstänka att ett utförande av uppdraget kan stå i strid med gällande lagstiftning t.ex. om marknadsmissbruk eller andra tillämpliga marknadsregler eller god sed på marknaden eller om Värdepappersbolaget av annan anledning anser att det föreligger särskilda skäl därtill.

Kundens order gäller, om inte annat överenskommit, den dag ordern tas emot och längst till dess Värdepappersbolaget den dagen avslutar handeln med det slag av finansiellt instrument ordern avser.

2.3 Riktlinjer för utförande av order m.m.

Vid utförande av order för kunder som av Värdepappersbolaget generellt eller i särskilt fall behandlas som icke-professionella eller professionella kunder gäller Värdepappersbolagets vid var tid gällande särskilda riktlinjer för utförande av order.

2.4 Kommission, kombination och självintrade

Värdepappersbolaget får - om kundens uppdrag är ett kommissionsuppdrag - utföra uppdraget antingen genom avtal med annan för kundens räkning men i eget

namn innefattande avtal med en annan kund hos Värdepappersbolaget (s.k. kombination) eller genom att självt inträda som köpare eller säljare (s.k. självinträde).

2.5 Utförande av order på kundens initiativ

Vid utförande och/eller vidarebefordran av order på kundens initiativ avscende sådana okomplicerade instrument som anges i 8 kap. 25 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden kommer Värdepappersbolaget regelmässigt inte att bedöma om den aktuella tjänsten eller det finansiella instrumentet passar kunden.

2.6 Köppupdrag

I det fall kunden (köparen) lämnat uppdrag om köp av finansiella instrument gäller följande.

Köparen ska till Värdepappersbolaget, enligt vad som framgår av avräkningsnotan, och om inte annat överenskommits, senast likviddagens morgon kl. 08.00 erlagga angivet totalbelopp i svenska kronor. Har uppdraget utförts i annan valuta än svenska kronor anges valutaslaget i avräkningsnotan. Vid växling av valuta anges den av Värdepappersbolaget tillämpade växlingskursen.

De finansiella instrument som uppdraget omfattar överförs till köparen, i den mån annat inte föranleds av tillämpligt regelverk eller överenskommelse med köparen

- i fråga om instrument som ska ägarregistreras hos central värdepappersförvarare/motsvarande eller instrument som ska förtecknas i depå hos Värdepappersbolaget, genom att Värdepappersbolaget vidtar de registreringsåtgärder som erfordras
- i fråga om instrument som ska förtecknas i depå/motsvarande hos annat depåförande institut, genom att köparen instruerar det institutet om mottagande av de instrument som uppdraget omfattar och
- i fråga om instrument som utfärdats i dokumentform, genom överlämnande till köparen.

Om inte annat följer av särskilda villkor för köpet, har Värdepappersbolaget, för att erhålla betalning för sin fordran, rätt att med det totalbelopp som framgår av avräkningsnotan belasta av köparen anvisat konto som denne har i Värdepappersbolaget.

Om konto inte anvisats eller medel saknas på anvisat konto, får annat konto som köparen har i Värdepappersbolaget belastas. Värdepappersbolaget får dessutom från mottagandet av uppdraget reservera medel för detta på konto som köparen har i Värdepappersbolaget.

Fullgör köparen inte sin betalningsskyldighet gentemot Värdepappersbolaget, har Värdepappersbolaget rätt till ränta på sin fordran till dess full betalning erlagts. Ränta beräknas från den likviddag som anges i avräkningsnota eller den senare dag, då instrumenten fanns tillgängliga för köparen, till och med den dag betalning sker. Ränta utgår för varje period om en vecka eller del av vecka, varunder dröjsmålet varar, efter en årlig räntesats som med åtta procentenheter överstiger den STIBOR-ränta (Stockholm Interbank Offered Rate) för en veckas uppläning, som fastställs två (2) bankdagar före den första dagen i varje sådan period. Ränta utgår dock inte för någon dag efter lägre räntesats än som motsvarar den av Riksbanken fastställda, vid var tid gällande referensräntan enligt 9 § räntelagen (1975:635) med tillägg av åtta (8) procentenheter.

Värdepappersbolaget har panträtt i de köpta instrumenten till säkerhet för sin fordran på köparen med anledning av uppdraget. Värdepappersbolaget har rätt att vidta erforderliga åtgärder för att fullborda denna panträtt. Fullgör köparen inte sin betalningsskyldighet gentemot Värdepappersbolaget, får Värdepappersbolaget - på det sätt och vid den tidpunkt Värdepappersbolaget finner lämpligt - sälja berörda instrument eller vidta andra dispositioner för att avveckla affären.

Värdepappersbolaget får för sådant ändamål teckna köparens namn och vidta de övriga åtgärder som kan erfordras i samband med avvecklingen.

Värdepappersbolaget har rätt att ur erhållen likvid tillgodogöra sig vad som erfordras för betalning av Institutets fordran jämte ränta enligt ovan samt ersättning för Värdepappersbolagets arbete och kostnader samt i förekommande fall för valutakursförluster.

Om, vid försäljning eller andra dispositioner enligt vad nyss sagts, likviden inte täcker Värdepappersbolagets hela fordran, ska köparen svara för mellanskillnaden jämte ränta enligt ovan. Värdepappersbolaget får också för detta fall, i den ordning som ovan sagts, belasta konto som köparen har i Värdepappersbolaget.

Om Värdepappersbolaget efter det att avslut träffats inte inom skälig tid fullgjort vad på Värdepappersbolaget ankommer för att tillhandahålla köparen instrumenten, har köparen rätt att återkalla uppdraget och befrias från sina skyldigheter med anledning av detta.

Vad ovan sagts innebär inte någon inskränkning i de rättigheter som kan tillkomma Värdepappersbolaget p.g.a. lag.

2.7 Säljuppdrag

I det fall kunden (säljaren) lämnat uppdrag om försäljning av finansiella instrument gäller följande: Värdepappersbolaget ska med anledning av uppdraget erhålla fri dispositionsrätt till de instrument som uppdraget omfattar. Är instrumenten ägarregistrerade hos central värdepappersförvarare/ motsvarande eller förtecknade i depå hos Värdepappersbolaget, har Värdepappersbolaget rätt att vidta de registreringsåtgärder som erfordras.

I övriga fall ska säljaren, om inte annat överenskommits, samtidigt med att uppdraget lämnas vidta de åtgärder som erfordras för att Värdepappersbolaget ska erhålla fri dispositionsrätt till instrumenten. Därvid gäller

- i fråga om instrument förtecknade i depå/motsvarande hos annat depåförande institut, att säljaren omgående ska instruera det institutet om skyndsamt överföring till Värdepappersbolaget av de instrument som uppdraget omfattar och
- i fråga om instrument som utfärdats i dokumentform, att säljaren ska överlämna dessa till Värdepappersbolaget.

Om Värdepappersbolaget inte samtidigt med uppdraget, eller inom annan överenskommen tid, erhållit fri dispositionsrätt till instrumenten, fullgör Värdepappersbolaget, på det sätt Värdepappersbolaget finner lämpligt, avtalet gentemot motparten. Säljaren ska ersätta Institutet för kostnaden härför, jämte ränta, räknat från den dag kostnaden uppkom till och med den dag betalning sker. Ränta utgår för varje period om en vecka eller del av vecka, varunder beloppet utestår obetalt, efter en årlig räntesats som med åtta procentenheter överstiger den STIBOR-ränta (Stockholm Interbank Offered Rate) för en veckas uppläning, som fastställs två bankdagar före den första dagen i varje sådan period. Ränta utgår dock inte för någon dag efter lägre räntesats än som motsvarar den av Riksbanken fastställda, vid var tid gällande referensräntan enligt 9 § räntelagen (1975:635) med tillägg av åtta (8) procentenheter. Säljaren ska dessutom utge ersättning för Värdepappersbolagets arbete och kostnader samt i förekommande fall för valutakursförluster. Värdepappersbolaget får belasta av säljaren anvisat konto i Värdepappersbolaget för att erhålla betalning för sin fordran på säljaren. Om medel saknas på anvisat konto eller om konto inte anvisats, får annat konto som säljaren har i Institutet belastas.

Säljaren erhåller från Värdepappersbolaget, enligt vad som framgår av avräkningsnota och om inte annat överenskommits, senast kl. 18.00 på likviddagen, angivet nettobelopp. Har uppdraget utförts i annan valuta än svenska kronor anges valutaslaget i avräkningsnotan. Vid växling av valuta anges den av Värdepappersbolaget tillämpade växlingskursen. Har säljaren inte, samtidigt med att uppdraget lämnades eller vid annan överenskommen tidpunkt, vidtagit de åtgärder som erfordras för att Värdepappersbolaget ska erhålla fri dispositionsrätt till de instrument som uppdraget omfattar, erhåller säljaren likvid tidigast andra bankdagen efter det att Värdepappersbolaget fick tillgång till instrumenten, dock tidigast på angiven likviddag. Om säljaren vidtagit erforderliga åtgärder senare än kl. 12.00 viss bankdag kan detta i vissa fall anses ha skett först påföljande bankdag.

Värdepappersbolaget ska vid dröjsmål från säljarens sida eller om Värdepappersbolaget annars har skälig anledning därtill ha rätt att avsäga sig uppdraget och befrias därigenom från sina skyldigheter med anledning av detta.

Om säljaren vidtagit erforderliga åtgärder i samband med uppdraget, men

Värdepappersbolaget efter det att avslut träffats inte inom skälig tid erlagt likvid med anledning av uppdraget, har säljaren rätt att återkalla uppdraget och befria från sina skyldigheter med anledning av detta.

2.8 Transaktioner med utländsk anknytning

Avsteg från ovan angivna villkor beträffande köp- respektive säljuppdrag kan förekomma vid transaktioner med utländsk anknytning.

2.9 Avräkningsnota

När Värdepappersbolaget utfört ett uppdrag ska Värdepappersbolaget lämna information om utförandet genom avräkningsnota eller motsvarande redovisning.

Om uppdraget utförts genom avtal direkt med Värdepappersbolaget anges det på avräkningsnotan eller motsvarande att uppdraget utförts i egen räkning, genom intern affär eller med Värdepappersbolaget som kundens motpart. Om uppdraget utförts genom avtal med en annan kund hos Värdepappersbolaget (däribland en juridisk person i Värdepappersbolagets koncern) anges det på avräkningsnotan eller motsvarande att uppdraget utförts genom inbördes avslut eller intern affär. Vad som sägs i detta stycke gäller dock inte om uppdraget utförts inom ramen för ett handelssystem med anonym handel och i konkurrens.

Om Värdepappersbolaget efter särskild överenskommelse med kund upprättat avräkningsnota utan att ha köpt eller sålt de finansiella instrumenten för kundens räkning anges detta förhållande på avräkningsnotan exempelvis genom angivande av att Värdepappersbolaget endast medverkar vid utväxling av likvid och finansiella instrument.

2.10 Clearing och avveckling av utförda uppdrag

En handelsplats regler för clearing och avveckling av transaktioner som genomförs på handelsplatsen måste följas av Värdepappersbolaget. Sådana regler kan bl.a. innebära krav på användande av en clearingorganisation i form av en central motpart. I det fallet att en clearingorganisation eller liknande motpart genom sitt regelverk medges rätt till delleveranser eller kontantavräkning har Värdepappersbolaget motsvarande rätt i förhållande till kunden. Mellan kunden och Värdepappersbolaget slutförs utfört uppdrag efter vad som ovan anges beträffande köp- respektive säljuppdrag, i den mån inte annat överenskommit.

2.11 Annullering av order och makulering av avslut

Värdepappersbolaget äger rätt att annullera kundens order eller makulera avslut som träffats för kundens räkning i den omfattning som ordern annullerats eller avslutet makulerats av aktuell handelsplats. Samma rätt gäller om Värdepappersbolaget i annat fall finner annullering av order eller makulering av avslut vara påkallad med hänsyn till att ett uppenbart fel begåtts av Värdepappersbolaget, marknadsmotpart eller av kunden själv eller om kunden genom order handlat i strid med gällande lag eller annan författning eller om kunden i övrigt brutit mot god sed på värdepappersmarknaden.

Om order annullerats eller avslut makulerats, ska Värdepappersbolaget utan oskäligt dröjsmål informera kunden om detta. Om handelsplatsen, till följd av handelsstopp, tekniskt fel eller liknande, annullerat samtliga order som berörs kommer Värdepappersbolaget att informera kunden endast om Värdepappersbolaget inte lägger in ordern på nytt, vilket i så fall normalt sker med oförändrade villkor.

2.12 Begränsning i Värdepappersbolagets ansvar

Värdepappersbolaget är inte ansvarigt för skada som beror på svenskt eller utländskt lagbud eller annat regelverk, svensk eller utländsk myndighetsåtgärd, krigshändelse, strejk, blockad, bojkott och lockout eller annan liknande omständighet.

Förbehållet i fråga om strejk, blockad, bojkott och lockout eller annan liknande omständighet gäller även om Värdepappersbolaget självt är föremål för eller vidtar sådan konfliktåtgärd.

Värdepappersbolaget svarar inte för skada som orsakats av handelsplats, depåförande institut, central värdepappersförvarare, clearingorganisation eller andra som tillhandahåller motsvarande tjänster och inte heller av uppdragstagare som Värdepappersbolaget med tillbörlig omsorg anlitar eller som anvisats av kunden.

Detsamma gäller skada som orsakats av att ovan nämnda organisationer eller uppdragstagare blivit insolventa. Institutet svarar inte heller för skada som uppkommer för kunden eller annan i anledning av förfogandeinskränkning som kan komma att tillämpas mot Värdepappersbolaget beträffande finansiella instrument.

Skada som uppkommit i andra fall ska inte ersättas av Värdepappersbolaget om Värdepappersbolaget varit normalt aktsamt. Värdepappersbolaget ansvarar inte för indirekt skada, om inte den indirekta skadan orsakats av Institutets grova värdeslöshet.

Föreligger hinder för Värdepappersbolaget att helt eller delvis verkställa åtgärd enligt dessa bestämmelser eller uppdrag av kunden t ex köp- och säljuppdrag avseende värdepapper, pg.a. omständighet som anges i första stycket, får åtgärden uppskjutas till dess hindret har upphört.

I händelse av uppskjuten betalning ska Värdepappersbolaget, om ränta är utfäst, betala ränta efter den räntesats som gällde på förfalldagen. Är ränta inte utfäst är Värdepappersbolaget inte skyldigt att betala ränta efter högre räntesats än som motsvarar den av Riksbanken fastställda, vid varje tid gällande referensräntan enligt 9 § räntelagen (1975:635) med tillägg av två (2) procentenheter.

Är Värdepappersbolaget till följd av omständighet som nämns ovan förhindrat att ta emot betalning, har Värdepappersbolaget för den tid under vilken hindret föreligger rätt till ränta endast enligt de villkor som gällde på förfalldagen.

Vad som sagts ovan gäller i den mån inte annat följer av lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument.

3. RIKTLINJER FÖR UTFÖRANDE AV ORDER

3.1 Inledning

Enligt 8 kap. 29 och 33 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, 18 kap. 6 § och 20 kap. 6 § Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2007:16) om värdepappersrörelse samt 18 kap. 3 § 19 kap. 3 § i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:9) om värdepappersfonder ska ett bolag som driver värdepappersrörelse och fondverksamhet fastställa interna regler om hur det ska uppnå bästa möjliga resultat när bolaget utför en portföljtransaktion eller placerar order hos någon annan för att få portföljtransaktioner utförda.

3.2 Olika faktors relativa vikt vid utförande av order och portföljtransaktioner

När Värdepappersbolaget utför en order eller en portföljtransaktion, tar Värdepappersbolaget hänsyn till följande faktorer:

- priset och tillhörande kostnader,
- snabbhet och sannolikhet av både utförande och avveckling,
- transaktionens storlek och art samt dess påverkan på marknaden och
- andra för utförandet väsentliga förhållanden.

Värdepappersbolaget beaktar dessa faktorer vid tidpunkten för utförandet utifrån det finansiella instrumentet ifråga och rådande marknadsomständigheter.

Värdepappersbolaget kommer vid utförande av order eller portföljtransaktioner normalt att söka åstadkomma det bästa möjliga resultatet i form av det totala beloppet som kunden/fonden ska betala eller erhålla.

Utförande av order och portföljtransaktioner blir exempelvis aktuellt när Värdepappersbolaget ingår en derivattransaktion direkt med motparten eller ingår avtal direkt med köparen och säljaren av ett räntebärande finansiellt instrument, vilket är ett vanligt förfarande på räntemarknaden. Andra exempel på utförande av order och portföljtransaktioner är teckning och inlösen av fondandelar och primärmarknadstransaktioner, vilka behandlas nedan.

3.3 Placering och vidarebefordran av order hos andra företag för utförande

Värdepappersbolaget har en löpande process för val av motpart vid placering och vidarebefordran av order avseende finansiella instrument för Värdepappersbolagets förvaldade fonder och kunder. Processen för val av motpart syftar till att säkerställa att andelsägarnas och kundernas intressen tillvaratas genom att den motpart väljs som kommer att ge andelsägarna och kunderna bästa möjliga resultat.

Värdepappersbolaget ska som ett led i denna process kontinuerligt utvärdera de motparter som Institutet använder för detta ändamål.

Institutet använder följande kriterier vid utvärdering och val av motpart:

- Orderns storlek och typ
- Pris
- Kostnad
- Likviditet
- Snabbhet
- Sannolikhet att ordern leder till en transaktion och att transaktionen kan avvecklas
- Service och analys
- Investeringsidéer

Värdepappersbolaget ska göra en samlad bedömning utifrån ovanstående kriterier innan en motpart godkänns för att utföra order avseende finansiella instrument.

Om inte speciella omständigheter råder, kommer Värdepappersbolagets prioritet vara att åstadkomma det bästa möjliga resultatet i form av det totala beloppet som fonden eller kunden ska betala eller erhålla.

Endast motparter som finns upptagna på Värdepappersbolagets förteckning över godkända värdepappersinstitut får användas för att utföra order.

[3.4 Värdepappersinstitut som används vid placering och vidarebefordran av order avseende överlåtbara värdepapper, penningmarknadsinstrument och börshandlade fonder](#)

Värdepappersbolaget utvärderar förlöpande vilka värdepappersinstitut som används vid placering av order i överlåtbara värdepapper, penningmarknadsinstrument och börshandlade fonder (ETF:er).

De värdepappersinstitut som Värdepappersbolaget använder sig av finns förtecknade hos Värdepappersbolaget och uppdateras av Värdepappersbolagets förvaltningschef samt utvärderas av den ansvarige för riskkontroll på uppdrag av VD.

[3.5 Teckning eller inlösen av fondandelar](#)

Teckning och inlösen av andelar i fonder som inte är börshandlade kommer normalt att bli gjord direkt mot förvaltaren av den aktuella fonden till det pris eller den kurs som förvaltaren fastställer. Det kommer i sådana situationer bara vara förvaltarens handelssystem som är aktuellt för utförande av order. Det kommer då anses att Värdepappersbolaget har uppnått bästa resultat för fonden eller kunden. Inlösen av fondandelar kommer på motsvarande sätt att bli gjort till det pris eller den kurs som fastställs av förvaltaren.

[3.6 Primärmarknadstransaktioner](#)

Värdepappersbolaget kommer att utföra transaktioner i finansiella instrument på primärmarknaden genom att vidarebefordra order till emittenten, eller emittentens ombud, i enlighet med villkoren för den specifika emissionen.

[3.7 Information till andelsägarna och övriga kunder](#)

Dessa riktlinjer finns tillgängliga på Värdepappersbolagets webbplats.

[3.8 Orderhantering](#)

Värdepappersbolaget kommer att utföra kundorder snabbt, effektivt och rättvist. Jämförbara order utförs omgående och i den tidsordning de togs emot såvida detta inte omöjliggörs av orderns egenskaper, rådande marknadsförhållanden eller om något annat krävs p.g.a. kundens intressen. Värdepappersbolaget kommer att informera icke-professionella kunder om väsentliga svårigheter med att genomföra en order korrekt när Värdepappersbolaget får kännedom om svårigheten.

Värdepappersbolaget kan lägga samman en kunds order med andra kunders order om det är osannolikt att sammanläggningen kommer att vara till nackdel för kunderna. Även om sådan sammanläggning i stort inte förväntas vara till kunds nackdel, utan snarare till dennes fördel, kan det vid vissa tillfällen vara till en kunds eller en fonds nackdel i förhållande till en specifik order. När Värdepappersbolaget lägger samman en kunds eller fonds order med andra order fördelas affärerna rättvist mellan kunden och de andra parter vars order lagts samman. Om en

sammanlagd order endast kunnat utföras delvis kommer den del som utförts att fördelas proportionellt på det genomsnittliga priset.

[3.9 Störningar i marknaden, bristande tillgänglighet i tekniska system etc.](#)

I vissa fall, såsom exempelvis vid avbrott i handeln, när en handelsplats makulerar affärer, vid störningar i marknaden, vid bristande tillgänglighet i tekniska system eller annat, kan det enligt Institutets bedömning ligga i kundens eller fondens bästa intresse att en order vidarebefordras på något annat sätt än det som normalt används för det finansiella instrumentet ifråga. Värdepappersbolaget kommer då att vidta alla rimliga åtgärder för att uppnå bästa möjliga resultat för kunden eller fonden under rådande omständigheter.

[3.10 Ändringar](#)

Värdepappersbolagets förvaltningschef ansvarar för att en utvärdering görs av de motparter som Värdepappersbolaget har använt. Utvärderingen ska baseras på de kriterier som anges ovan och rapporteras till styrelsen i vart fall en gång per år.

Om skäl föreligger att förändra motpartslistan ska den uppdateras så snart som möjligt. VD ansvarar för att motpartslistan hålls uppdaterad.

Värdepappersbolaget kommer regelbundet, minst årligen, att se över och vid behov genomföra ändringar i detta dokument. Sådana ändringar kommer att finnas tillgängliga hos Värdepappersbolaget. Ändringar gäller från det att de publiceras.

4. INFORMATION OM EGENSKAPER OCH RISKER AVS. FINANSIELLA INSTRUMENT

[4.1. Handel med finansiella instrument](#)

Handel med finansiella instrument, d.v.s. bl.a. aktier i aktieföretag och motsvarande andelsrätter i andra typer av företag, obligationer, depåbevis, fondandelar, penningmarknadsinstrument, finansiella derivatinstrument eller andra sådana värdepapper utom betalningsmedel som kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden, sker i huvudsak i organiserad form vid en handelsplats. Handeln sker genom de värdepappersföretag som deltar i handeln vid handelsplatsen. Som kund måste du normalt kontakta ett sådant värdepappersföretag för att köpa eller sälja finansiella instrument.

[4.1.1 Handelsplatser](#)

Med handelsplatser avses reglerad marknad, handelsplattform (Multilateral Trading Facility, MTF) och systematisk internhandlare (SI) samt där det sker s.k. OTC-handel hos värdepappersföretagen.

På en reglerad marknad handlas olika typer av finansiella instrument. När det gäller aktier kan endast aktier i publika bolag noteras och handlas på en reglerad marknad och det ställs stora krav på sådana bolag, bl.a. avseende Institutets storlek, verksamhetshistoria, ägarspridning och offentlig redovisning av Institutets ekonomi och verksamhet.

En handelsplattform (MTF) kan beskrivas som ett handelssystem som organiseras och tillhandahålls av en börs eller ett värdepappersföretag. Det ställs typiskt sett lägre krav, i form av t.ex. informationsgivning och verksamhetshistoria, på de finansiella instrument som handlas på en handelsplattform jämfört med finansiella instrument som handlas på en reglerad marknad.

En systematisk internhandlare är ett värdepappersföretag som på ett organiserat, frekvent och systematiskt sätt handlar för egen räkning genom att utföra kundorder utanför en reglerad marknad eller en handelsplattform. En systematisk internhandlare är skyldig att offentliggöra marknadsmässiga bud på köp- och/eller säljpriser för likvida aktier som handlas på en reglerad marknad och för vilka den systematiska internhandlaren bedriver systematisk internhandel.

Handel kan även äga rum genom ett värdepappersföretag utan att det är fråga om systematisk internhandel, mot institutets egna lager eller mot annan av värdepappersföretagets kunder (s.k. OTC-handel).

I Sverige finns i dagsläget tre reglerade marknader, Nasdaq OMX Stockholm AB (Stockholmsbörsen), Nordic Growth Market NGM AB ("NGM") och Burgundy. Härutöver sker organiserad handel på andra handelsplatser, t.ex. First

North och Nordic MTF (handelsplattformar) samt på värdepappersföretagens egna listor.

Handeln på reglerade marknader och handelsplattformar och andra handelsplatser utgör en andrahandsmarknad för finansiella instrument som ett bolag redan givit ut (emitterat). Om andrahandsmarknaden fungerar väl, d.v.s. det är lätt att hitta köpare och säljare och det fortlöpande noteras anbudskurser från köpare och säljare samt avslutskurser (betalurser) från gjorda affärsavslut, har även bolagen en fördel genom att det blir lättare att vid behov emittera nya instrument och därigenom få in mer kapital till Institutets verksamhet. Förstahandsmarknaden, eller primärmarknaden, kallas den marknad där köp/teckning av nyemitterade instrument sker.

4.1.2 Handels-/noteringslistor

När det gäller aktier indelar vanligen handelsplatser aktierna i olika listor, vilka publiceras t.ex. på handelsplatsens hemsida, i dagstidningar och andra media. Avgörande för på vilken lista ett bolags aktier handlas kan vara Institutets börsvärde (t.ex. Stockholmsbörsens Large-, Mid- och Small Cap) men även hur Institutet uppfyller olika krav på aktiekapitalets storlek, på spridning av aktierna till många ägare, på verksamhetshistoria och på information om ekonomi och verksamhet. De mest omsatta aktierna kan också finnas på en särskild lista. Vissa värdepappersföretag publicerar också egna listor över finansiella instrument som handlas via institutet, kurser till vilka instrumenten handlas etc., t.ex. via institutets hemsida. Aktier på listor med höga krav och hög omsättning anses normalt kunna innebära en lägre risk än aktier på andra listor.

Information om kurser m.m. avseende aktier såväl som andra typer av finansiella instrument, exempelvis fondandelar, optioner och obligationer, publiceras också regelbundet via t.ex. handelsplatsernas hemsidor, i dagstidningar och andra media.

4.2. Risker med finansiella instrument och handel med finansiella instrument

4.2.1 Allmänt om risker

Finansiella instrument ger normalt avkastning i form av utdelning (aktier och fonder) eller ränta (räntebärande instrument). Härutöver kan priset (kursen) på instrumentet öka eller minska i förhållande till priset när placeringen gjordes. I den fortsatta beskrivningen inräknas i ordet placering även eventuella negativa positioner (negativa innehav) som tagits i instrumentet, jämför t.ex. vad som sägs om blankning i avsnitt 7 nedan. Den totala avkastningen är summan av utdelning/ränta och prisförändring på instrumentet.

Vad placeraren eftersträvar är naturligtvis en total avkastning som är positiv, d.v.s. som ger vinst, helst så hög som möjligt. Men det finns också en risk att den totala avkastningen blir negativ d.v.s. att det blir en förlust på placeringen. Risken för förlust varierar med olika instrument. Vanligen är chansen till vinst på en placering i ett finansiellt instrument kopplad till risken för förlust. Ju längre tiden för innehavet av placeringen är desto större är vinstchansen respektive förlustrisken.

I placeringssammanhang används ibland ordet risk som uttryck för såväl förlustrisk som vinstchans. I den fortsatta beskrivningen används dock ordet risk enbart för att beteckna förlustrisk. Det finns olika sätt att placera som minskar risken. Vanligen anses det bättre att inte placera i ett enda eller ett fåtal finansiella instrument utan att i stället placera i flera olika finansiella instrument. Dessa instrument bör då erbjuda en spridning av riskerna och inte samlar risker som kan utlösas samtidigt. En spridning av placeringarna till utländska marknader minskar normalt också risken i den totala portföljen, även om det vid handel med utländska finansiella instrument tillkommer en valutarisk.

Placeringar i finansiella instrument är förknippade med ekonomisk risk, vilket närmare kommer att beskrivas i denna information. Kunden svarar själv för risken och måste därför själv hos anlitat värdepappersföretag - eller genom sitt kapitalförvaltande ombud - skaffa sig kännedom om de villkor, i form av allmänna villkor, prospekt eller liknande, som gäller för handel med sådana instrument och om instrumentens egenskaper och riskerna förknippade därmed. Kunden måste också fortlöpande bevaka sina placeringar i sådana instrument. Detta gäller även om kunden fått individuell rådgivning vid placeringstillfället. Kunden bör i eget

intresse vara beredd att snabbt vidta åtgärder, om detta skulle visa sig påkallat, exempelvis genom att avveckla placeringar som utvecklas negativt eller att ställa ytterligare säkerhet vid placeringar som finansierats med lån och där säkerhetsvärdet minskat.

Det är också viktigt att beakta den risk det kan innebära att handla med finansiella instrument på en annan handelsplats än en reglerad marknad, där kraven som ställs generellt är lägre.

4.2.2 Olika typer av riskbegrepp m.m.

I samband med den riskbedömning som bör ske då du som kund gör en placering i finansiella instrument, och även fortlöpande under innehavstiden, finns en mängd olika riskbegrepp och andra faktorer att beakta och sammanväga. Nedan följer en kort beskrivning av några av de vanligaste riskbegreppen.

- Marknadsrisk – risken att marknaden i sin helhet, eller viss del därav där du som kund har din placering, t.ex. den svenska aktiemarknaden, går ner.
- Kreditrisk – risken för bristande betalningsförmåga hos exempelvis en emittent eller en motpart.
- Prisoltilitesrisk – risken för stora svängningar i kursen/priset på ett finansiellt instrument påverkar placeringen negativt.
- Kursrisk – risken att kursen/priset på ett finansiellt instrument går ner.
- Skatterisk – risken att skatteregler och/eller skattesatser är oklara eller kan komma att ändras.
- Valutarisk – risken att en utländsk valuta till vilken ett innehav är relaterat (exempelvis fondandelar i en fond som placerar i amerikanska värdepapper noterade i USD) försvagas.
- Hävstångseffektsrisk – konstruktionen av derivatinstrument som gör att det finns en risk att prisutvecklingen på den underliggande egendomen får ett större negativt genomslag i kursen/priset på derivatinstrumentet.
- Legal risk – risken att relevanta lagar och regler är oklara eller kan komma att ändras.
- Bolagsspecifik risk – risken att ett visst bolag går sämre än förväntat eller drabbas av en negativ händelse och de finansiella instrument som är relaterade till Institutet därmed kan falla i värde.
- Branschspecifik risk – risken att en viss bransch går sämre än förväntat eller drabbas av en negativ händelse och de finansiella instrument som är relaterade till bolag i branschen därmed kan falla i värde.
- Likviditetsrisk – risken att du inte kan sälja ett finansiellt instrument vid en viss önskad tidpunkt p.g.a. att omsättningen och köpintresset i det finansiella instrumentet är låg.
- Ränterisk – risken att det finansiella instrument du placerat i minskar i värde p.g.a. förändringar i marknadsräntan.

4.3. Aktier och aktierelaterade instrument

4.3.1 Allmänt om aktier

Aktier och aktiebolag

Aktier i ett aktiebolag ger ägaren rätt till en andel av Bolagets aktiekapital. Går Bolaget med vinst lämnar Bolaget vanligen utdelning på aktierna. Aktier ger också rösträtt på bolagsstämman, som är det högsta beslutande organet i Bolaget. Ju fler aktier ägaren har desto större andel av kapitalet, utdelningen och rösterna har aktieägaren. Beroende på vilken serie aktierna tillhör kan rösträtten variera. Det finns två slag av bolag, publika och privata. Endast publika bolag får låta aktierna handlas på en handelsplats.

Aktiekursen

Kursen (priset) på en aktie påverkas i första hand av utbudet respektive efterfrågan på den aktuella aktien vilket i sin tur, åtminstone på lång sikt, styrs av Bolagets framtidsutsikter. En aktie upp- eller nedvärderas främst grundat på investerarnas analyser och bedömningar av Bolagets möjligheter att göra framtida vinster. Den framtida utvecklingen i omvärlden av konjunktur, teknik, lagstiftning, konkurrens o.s.v. avgör hur efterfrågan blir på Bolagets produkter eller tjänster och är därför av grundläggande betydelse för kursutvecklingen på Bolagets aktier. Det aktuella ränteläget spelar också en stor roll för prissättningen. Stiger marknadsräntorna ger

räntebärande finansiella instrument, som samtidigt ges ut (nyemitteras), bättre avkastning. Normalt sjunker då kurserna på aktier som regelbundet handlas liksom på redan utelöpande räntebärande instrument. Skälet är att den ökade avkastningen på nyemitterade räntebärande instrument relativt sett blir bättre än avkastningen på aktier, liksom på utelöpande räntebärande instrument. Dessutom påverkas aktiekurserna negativt av att räntorna på Bolagets skulder ökar när marknadsräntorna går upp, vilket minskar vinstutrymmet i Bolaget.

Också andra till Bolaget direkt knutna förhållanden, t.ex. förändringar i Bolagets ledning och organisation, produktionsstörningar m.m. kan starkt påverka Bolagets framtida förmåga att skapa vinster såväl på kort som på lång sikt. Aktiebolag kan i värsta fall gå så dåligt att de måste försättas i konkurs. Aktiekapitalet d.v.s. aktieägarnas insatta kapital är det kapital som först används för att betala Bolagets skulder. Detta leder oftast till att aktierna i Bolaget blir värdelösa.

Även kurserna på vissa större utländska reglerade marknader eller handelsplatser inverkar på kurserna i Sverige, bl.a. därför att flera svenska aktiebolag är noterade även på utländska marknadsplatser och prisutjämningar (arbitrage) sker mellan marknadsplatserna. Kursen på aktier i bolag som tillhör samma branschsektor påverkas ofta av förändringar i kursen hos andra bolag inom samma sektor. Denna påverkan kan även gälla för bolag i olika länder.

Aktörerna på marknaden har olika behov av att placera kontanter (likvida medel) eller att få fram likvida medel. Dessutom har de ofta olika mening om hur kursen borde utvecklas. Dessa förhållanden, som även innefattar hur Bolaget värderas, bidrar till att det finns såväl köpare som säljare. Är placerarna däremot samstämmiga i sina uppfattningar om kursutvecklingen vill de antingen köpa och då uppstår ett köptryck från många köpare, eller också vill de sälja och då uppstår ett säljtryck från många säljare. Vid köptryck stiger kursen och vid säljtryck faller den.

Omsättningen, d.v.s. hur mycket som köps och säljs av en viss aktie, påverkar i sin tur aktiekursen. Vid hög omsättning minskar skillnaden, även kallad spread, mellan den kurs köparna är beredda att betala (köpkursen) och den kurs säljarna begär (säljkursen). En aktie med hög omsättning, där stora belopp kan omsättas utan större inverkan på kursen, har en god likviditet och är därför lätt att köpa respektive att sälja. Bolagen på de reglerade marknadernas listor (t.ex. Stockholmsbörsens Large Cap och Nordiska listan samt NGM:s NGM Equity) har normalt sett hög likviditet. Olika aktier kan under dagen eller under längre perioder uppvisa olika rörlighet i kurserna (volatilitet) d.v.s. upp- och nedgångar samt storlek på kursförändringarna.

De kurser till vilka aktierna har handlats (betalkurser), såsom högst/ lägst/senast betalt under dagen samt sist noterade köp/säljkurser och vidare uppgift om handlad volym i kronor publiceras bl.a. i de flesta större dagstidningarna, på text-TV och på olika internetidor som upprättas av marknadsplatser, värdepappersföretag och mediaföretag. Aktualiteten i dessa kursuppgifter kan variera beroende på sättet de publiceras på.

Olika aktieserier

Aktier finns i olika serier, vanligen A- och B-aktier vilket normalt har med rösträtten att göra. A-aktier ger normalt en röst medan B-aktier ger en begränsad rösträtt, oftast en tiondels röst. Skillnaderna i rösträtt beror bl.a. på att man vid ägarspridning vill värna om de ursprungliga grundarnas eller ägarnas inflytande över Bolaget genom att ge dem en starkare rösträtt. Nya aktier som ges ut får då ett lägre röstvärde än den ursprungliga A-serien och betecknas med B, C eller D etc.

Kvotvärde, split och sammanläggning av aktier

En akties kvotvärde är det belopp som varje aktie representerar av Bolagets aktiekapital. Summan av alla aktier i ett bolag multiplicerat med kvotvärdet på varje aktie utgör Bolagets aktiekapital. Ibland vill bolagen ändra kvotvärdet, t.ex. därför att kursen, d.v.s. marknadspriset på aktien, har stigit kraftigt. Genom att dela upp varje aktie på två eller flera aktier genom en s.k. split, minskas kvotvärdet och samtidigt sänks kursen på aktierna. Aktieägaren har dock efter en split sitt kapital kvar oförändrat, men detta är fördelat på fler aktier som har ett lägre kvotvärde och

en lägre kurs per aktie.

Omvänt kan en sammanläggning av aktier (omvänd split) göras om kursen sjunkit kraftigt. Då slås två eller flera aktier samman till en aktie. Aktieägaren har dock efter en sammanläggning av aktier samma kapital kvar, men detta är fördelat på färre aktier som har ett högre kvotvärde och en högre kurs per aktie.

Marknadsintroduktion, privatisering och uppköp

Marknadsintroduktion innebär att aktier i ett bolag introduceras på aktiemarknaden, d.v.s. upptas till handel på en reglerad marknad eller en handelsplattform (MTF). Allmänheten erbjuds då att teckna (köpa) aktier i Bolaget. Oftast rör det sig om ett befintligt bolag, som inte tidigare handlats på en reglerad marknad eller annan handelsplats, där ägarna beslutat att vidga ägarkretsen och underlätta handeln i Bolagets aktier. Om ett statligt ägt bolag introduceras på marknaden kallas detta för privatisering.

Uppköp tillgår i regel så att någon eller några investerare erbjuder aktieägarna i ett bolag att på vissa villkor sälja sina aktier. Om uppköparen får in 90 procent eller mer av antalet aktier i det uppköpta Bolaget, kan uppköparen begära tvångsinlösen av kvarstående aktier från de ägare som inte accepterat uppköpserbjudandet. Dessa aktieägare är då tvungna att sälja sina aktier till uppköparen mot en ersättning som fastställs genom ett skiljedomsförfarande.

Emissioner

Om ett aktiebolag vill utvidga sin verksamhet krävs ofta ytterligare aktiekapital. Detta skaffar Bolaget genom att ge ut nya aktier genom nyemission. Oftast får de gamla ägarna teckningsrätter som ger företräde att teckna aktier i en nyemission.

Antalet aktier som får tecknas sätts normalt i förhållande till hur många aktier ägaren tidigare hade. Tecknaren måste betala ett visst pris (emissionskurs), oftast lägre än marknadskursen, för de nyemitterade aktierna. Direkt efter det att teckningsrätterna – som normalt har ett visst marknadsvärde – avskiljts från aktierna sjunker vanligen kursen på aktierna, samtidigt ökar antalet aktier för de aktieägare som tecknat. De aktieägare som inte tecknar kan, under teckningstiden som oftast pågår några veckor, sälja sina teckningsrätter på den marknadsplats där aktierna handlas. Efter teckningstiden förfaller teckningsrätterna och blir därmed obrukbara och värdelösa.

Aktiebolag kan även genomföra s.k. riktad nyemission, vilket genomförs som en nyemission men enbart riktad till en viss krets av investerare. Aktiebolag kan även genom s.k. apportemission ge ut nya aktier för att förvärva andra bolag, affärsförelser eller tillgångar i annan form än pengar. Såväl vid riktad nyemission som vid apportemission sker s.k. utspädning av befintliga aktieägares andel av antalet röster och aktiekapital i Bolaget, men antalet innehavda aktier och marknadsvärdet på det placerade kapitalet påverkas normalt inte.

Om tillgångarna eller de reserverade medlen i ett aktiebolag har ökat mycket i värde, kan Bolaget föra över en del av värdet till sitt aktiekapital genom en s.k. fondemission. Vid fondemission tas det hänsyn till antalet aktier som varje aktieägare redan har. Antalet nya aktier som tillkommer genom fondemissionen sätts i förhållande till hur många aktier ägaren tidigare hade. Genom fondemissionen får aktieägaren fler aktier, men ägarens andel av Bolagets ökade aktiekapital förblir oförändrad. Kursen på aktierna sänks vid en fondemission, men genom ökningen av antalet aktier bibehåller aktieägaren ett oförändrat marknadsvärde på sitt placerade kapital. Ett annat sätt att genomföra fondemission är att Bolaget skriver upp kvotvärdet på aktierna. Aktieägaren har efter uppskrivning ett oförändrat antal aktier och marknadsvärde på sitt placerade kapital.

4.3.2 Allmänt om aktierelaterade instrument

Nära knutna till aktier är, aktieindexobligationer, depåbevis, konvertibler, aktie- och aktieindexoptioner, aktie- och aktieindexterminer, warranter samt hävstångscertifikat.

Indexobligationer/Aktieindexobligationer

Indexobligationer/aktieindexobligationer är obligationer där avkastningen istället för ränta är beroende t.ex. av ett aktieindex. Utvecklas indexet positivt följer

avkastningen med. Vid en negativ Indexutveckling kan avkastningen utebli. Emittenten återbetalar dock alltid det nominella beloppet på inlösendagen och har på så sätt en begränsad förlustrisk jämfört med t.ex. aktier och fondandelar. Risken med en placering i en aktieindexobligation kan, förutom eventuellt erlagd överkurs, definieras som den alternativa ränteintäkten, d.v.s. den ränta investeraren skulle ha fått på det investerade beloppet med en annan placering. Indexobligationer kan ha olika benämningar som aktieindexobligationer, SPAX, aktieobligationer, kreditkorsobligationer, räntekorsobligationer, valutakorsobligationer o.s.v. beroende på vilket underliggande tillgångslag som bestämmer obligationens avkastning. När man talar om indexobligationer så benämns dessa oftast också som kapitalskyddade produkter. Med dessa begrepp avses att beskriva, som ovan nämnts, att oavsett om produkten ger avkastning eller inte så återbetalas det nominella beloppet, d.v.s. vanligtvis detsamma som investeringsbeloppet minskat med eventuellt erlagd överkurs.

Depåbevis

Depåbevis är ett bevis om rätt till utländska aktier och ger ägaren samma rättigheter som ett innehav av själva aktien. Depåbevis handlas precis som aktier på en reglerad marknad eller handelsplats och prisutvecklingen följer normalt prisutvecklingen på den utländska marknadsplats där aktien handlas. Utöver de generella risker som finns vid handel med aktier eller andra typer av andelsrätter bör ev. valutarisk beaktas.

Konvertibler

Konvertibler (konverteringslån eller konvertibler) är räntebärande värdepapper (lån till utgivaren/emittenten av konvertibeln) som inom en viss tidsperiod kan bytas ut mot aktier. Avkastningen på konvertiblerna, d.v.s. kupongräntan, är vanligen högre än utdelningen på utbytesaktierna. Konvertibelkursen uttrycks i procent av det nominella värdet på konvertibeln.

Omvända konvertibler

Omvända konvertibler är ett mellanting mellan en ränte- och en aktieplacering. Den omvända konvertibeln är knuten till en eller flera underliggande aktier eller index. Denna placering ger en ränta, d.v.s. en fast, garanterad avkastning. Om de underliggande aktierna eller index utvecklas positivt återbetalas det placerade beloppet plus den fasta avkastningen. Om de underliggande aktierna eller index däremot skulle falla, finns det en risk att innehavaren i stället för det placerade beloppet kan få en eller fler aktier som ingår i den omvända konvertibeln eller motsvarande kontantlikvid.

Aktieoptioner och aktieindexoptioner

Aktieoptioner finns av olika slag. Förvärvade köpoptioner (eng. call options) ger innehavaren rätt att inom en viss tidsperiod köpa redan utgivna aktier till ett på förhand bestämt pris. Säljoptioner (eng. put options) ger omvänt innehavaren rätt att inom en viss tidsperiod sälja aktier till ett på förhand bestämt pris. Mot varje förvärd option svarar en utfärdad option. Risken för den som förvärvat en option är, om inte riskbegränsande åtgärder vidtas, att den minskar i värde eller förfaller värdelös på slutdagen. I det senare fallet är den vid förvärvet betalda premien för optionen helt förbrukad. Utfärdaren av en option löper en risk som i vissa fall, om inte riskbegränsande åtgärder vidtas, kan vara obegränsat stor. Kursen på optioner följer normalt kursen på motsvarande underliggande aktier eller index, men med större kurssvängningar än dessa.

Den mest omfattande handeln i aktieoptioner sker på de reglerade marknaderna. Där förekommer även handel med aktieindexoptioner. Dessa indexoptioner ger vinst eller förlust direkt i kontanter (kontantavräkning) utifrån utvecklingen av ett underliggande index.

Aktieteminer och aktieindexeminer

En termin innebär att parterna ingår ett ömsesidigt bindande avtal med varandra om köp respektive försäljning av den underliggande egendomen till ett på förhand avtalat pris och med leverans eller annan verkställighet, t.ex. kontantavräkning, av avtalet vid en i avtalet angiven tidpunkt (stängningsdagen). Någon premie betalas inte eftersom parterna har motsvarande skyldigheter enligt avtalet.

Warranter

Handel förekommer också med vissa köp- och säljoptioner med längre löptider, i Sverige vanligen kallade warranter. Warranter kan utnyttjas för att köpa eller sälja underliggande aktier eller i andra fall ge kontanter om kursen på underliggande aktie utvecklas på rätt sätt i förhållande till warrantens lösenpris. Teckningsoptioner (eng. subscription warrants) avseende aktier kan inom en viss tidsperiod utnyttjas för teckning av motsvarande nyutgivna aktier.

Hävtångscertifikat

Hävtångscertifikat, som ofta kallas enbart certifikat, är ofta en kombination av exempelvis en köp- och en säljoption och är beroende av en underliggande tillgång, exempelvis en aktie, ett index eller en råvara. Ett certifikat har inget nominellt belopp. Hävtångscertifikat ska inte förväxlas med t.ex. företagscertifikat, vilket är ett slags skuldebrev som kan ges ut av företag i samband med att företaget lånar upp pengar på kapitalmarknaden.

En utmärkande egenskap för hävtångscertifikat är att relativt små kursförändringar i underliggande tillgång kan medföra avsevärda förändringar i värdet på innehavarens placering. Dessa förändringar i värdet kan vara till investerarens fördel, men de kan också vara till investerarens nackdel. Innehavare bör vara särskilt uppmärksamma på att hävtångscertifikat kan falla i värde och även förfalla helt utan värde med följd att hela eller delar av det investerade beloppet kan förloras. Motsvarande resonemang kan i många fall gälla även för optioner och warranter.

4.4 Ränterelaterade instrument

Ett räntebärande finansiellt instrument är en fordringsrätt på utgivaren (emittenten) av ett lån. Avkastning lämnas normalt i form av ränta. Det finns olika former av räntebärande instrument beroende på vilken emittent som givit ut instrumentet, den säkerhet som emittenten kan ha ställt för lånet, löptiden fram till återbetalningsdagen och formen för utbetalning av räntan. Räntan (kupongen) betalas vanligen ut årsvis.

En annan form för räntebetalning är att sälja instrumentet med rabatt (diskonteringspapper). Vid försäljningen beräknas priset på instrumentet genom att diskontera lånebeloppet inklusive beräknad ränta till nuvärde. Nuvärdet eller kursen är lägre än det belopp som erhålls vid återbetalningen (nominella beloppet).

Bankcertifikat och statsskuldväxlar är exempel på diskonteringspapper, liksom obligationer med s.k. nollkupongskonstruktion. Ytterligare en annan form för räntebärande obligationer är statens premieobligationer där låneräntan lottas ut bland innehavarna av premieobligationer. Det förekommer även ränteinstrument och andra sparformer där räntan är skyddad mot inflation och placeringen därför ger en fast real ränta.

Risken i ett räntebärande instrument utgörs dels av den kursförändring (kursrisk) som kan uppkomma under löptiden p.g.a. att marknadsräntorna förändras, dels att emittenten kanske inte klarar att återbetala lånet (kreditrisk). Lån för vilka fullgod säkerhet för återbetalningen har ställts är därvid typiskt sett mindre riskfyllda än lån utan säkerhet. Rent allmänt kan dock sägas att risken för förlust på räntebärande instrument kan anses som lägre än för aktier. Ett räntebärande instrument utgivet av en emittent med hög kreditvärdighet kan således vara ett bra alternativ för den som vill minimera risken att sparkapitalet minskar i värde och kan vara att föredra vid ett kortsiktigt sparande. Även vid långsiktigt sparande där kapitalet inte ska äventyras, t.ex. för pensionsåtaganden, är inslag av räntebärande placeringar mycket vanliga. Nackdelen med en räntebärande placering är att den i regel ger en låg värdestegring. Exempel på räntebärande placeringar är sparkonton, privatobligationer och räntefonder.

Kurserna fastställs varje dag såväl på instrument med kort löptid (mindre än ett år) t.ex. statsskuldväxlar som på instrument med längre löptider t.ex. obligationer. Detta sker på penning- och obligationsmarknaden. Marknadsräntorna påverkas av analyser och bedömningar som Riksbanken och andra större institutionella marknadsaktörer gör av hur utvecklingen av ett antal ekonomiska faktorer som inflation, konjunktur, ränteutvecklingen i Sverige och i andra länder o.s.v. kommer att utvecklas på kort och lång sikt. Riksbanken vidtar även s.k. penningpolitiska operationer i syfte att styra utvecklingen av marknadsräntorna så

att inte inflationen stiger över ett visst fastställt mål. De finansiella instrument som handlas på penning- och obligationsmarknaden (t.ex. statsobligationer, statskuldväxlar och bostadsobligationer) handlas ofta i mycket stora poster (mångmiljonbelopp).

Om marknadsräntorna går upp kommer kursen på utelöpande (redan utgivna) räntebärande finansiella instrument att falla om de har fast ränta, eftersom nya lån ges ut med en räntesats som följer aktuell marknadsränta och därmed ger högre ränta än vad utelöpande instrumentet ger. Omvänt stiger kursen på utelöpandeinstrument när marknadsräntan går ned.

Lån utgivna av stat och kommun anses vara riskfria vad gäller återbetalningen, vilket således gäller för stats- och kommunobligationer. Andra emittenter än stat och kommun kan ibland, vid emission av obligationer, ställa säkerhet i form av andra finansiella instrument eller annan egendom (sak- eller realsäkerhet).

Det finns även andra räntebärande instrument som innebär en högre risk än obligationer om emittenten skulle få svårigheter att återbetala lånet, t.ex. förlagsbevis.

En form av ränterelaterade instrument är säkerställda obligationer. Dessa är förenade med en särskild förmånsrätt enligt speciell lagstiftning. Regelverket kring säkerställda obligationer syftar till att en investerare ska få full betalning enligt avtalad tidplan även om obligationens utgivare skulle gå i konkurs, förutsatt att den egendom som säkerställer obligationen är tillräckligt mycket värd.

4.5 Derivatinstrument

Derivatinstrument såsom optioner, terminer m.fl. förekommer med olika slag av underliggande tillgång, t.ex. aktier, obligationer, råvaror och valutor. Derivatinstrument kan utnyttjas för att minska risken i en placering.

En särskild omständighet att beakta vid placering i derivatinstrument är att konstruktionen av derivatinstrument gör att prisutvecklingen på den underliggande egendomen får genomslag i kursen eller priset på derivatinstrumentet. Detta prisgenomslag är ofta kraftigare i förhållande till insatsen (erlagd premie) än vad värdeförändringen är på den underliggande egendomen. Prisgenomslaget kallas därför hävstångseffekt och kan leda till större vinst på insatt kapital än om placeringen hade gjorts direkt i den underliggande egendomen. Å andra sidan kan hävstångseffekten lika väl medföra större förlust på derivatinstrumenten jämfört med värdeförändringen på den underliggande egendomen, om prisutvecklingen på den underliggande egendomen blir annorlunda än den förväntade.

Hävstångseffekten, d.v.s. möjligheten till vinst respektive risken för förlust, varierar beroende på derivatinstrumentets konstruktion och användnings sätt. Stora krav ställs därför på bevakningen av prisutvecklingen på derivatinstrumentet och på den underliggande egendomen. Investeraren bör i eget intresse vara beredd agera snabbt, ofta under dagen, om placeringen i derivatinstrument skulle komma att utvecklas i ofördelaktig riktning. Det är också viktigt att i sin riskbedömning beakta att möjligheten att avveckla en position/ett innehav kan försvåras vid en negativ prisutveckling. För ytterligare information om derivatinstrument, se avsnitt INFORMATION OM HANDEL MED OPTIONER, TERMINER OCH ANDRA DERIVATINSTRUMENT i ramavtal avseende handel med icke-standardiserade options- och terminskontrakt.

4.6 Fonder och fondandelar

En fond är en "portfölj" av olika slags finansiella instrument, t.ex. aktier och obligationer. Fonden ägs gemensamt av alla som sparar i fonden, andelsägarna, och förvaltas av ett fondbolag. Det finns olika slags fonder med olika placeringsriktning. Med placeringsriktning menas vilken typ av finansiella instrument som fonden placerar i. Nedan redogörs i korthet för några av de vanligaste typerna av fonder.

För ytterligare information, se Konsumenternas Bank- och finansbyrås hemsida, www.konsumentbankbyran.se, och Fondbolagens Förenings hemsida, www.fondbolagen.se.

En aktiefond placerar allt eller huvudsakligen allt kapital som andelsägarna inbetalat i aktier. Blandfonder med både aktier och räntebärande instrument förekommer

också, liksom rena räntefonder där kapitalet placeras huvudsakligen i räntebärande instrument. Det finns även t.ex. indexfonder som inte förvaltas aktivt av någon förvaltare utan som istället placerar i finansiella instrument som följer sammansättningen i ett visst bestämt index.

En av idéerna med en aktiefond är att den placerar i flera olika aktier och andra aktierelaterade finansiella instrument, vilket gör att risken för andelsägaren minskar jämfört med risken för den aktieägare som placerar i endast en eller i ett fåtal aktier. Andelsägaren slipper vidare att välja ut, köpa, sälja och bevaka aktierna och annat förvaltningsarbete runt detta.

Principen för räntefonder är densamma som för aktiefonder – placering sker i olika räntebärande instrument för att få riskspridning i fonden och förvaltningen i fonden sker efter analys av framtida räntetro.

En fond-i-fond är en fond som placerar i andra fonder. En fond-i-fond kan ses som ett alternativ till att själv välja att placera i olika fonder. Man kan därmed uppnå den riskspridning som en väl sammansatt egen fondportfölj kan ha. Det finns fond-i-fonder med olika placeringsriktningar och risknivåer.

En ytterligare typ av fond är hedgefond. Hedge betyder att skydda på engelska. Trots att hedging är avsett att skydda mot oväntade förändringar i marknaden kan en hedgefond vara en fond med hög risk, då sådana fonder ofta är högt belånade. Skillnaderna är dock stora mellan olika hedgefonder. Det finns även hedgefonder med låg risk. Hedgefonderna försöker att ge en positiv avkastning oavsett om aktie- eller räntemarknaden går upp eller ner. En hedgefond har mycket större frihet i sina placeringsmöjligheter än traditionella fonder. Placeringsriktningen kan vara allt från aktier, valutor och räntebärande instrument till olika arbitragestrategier (spekulation i förändringar av t.ex. räntor, och/ eller valutor). Hedgefonder använder sig oftare än traditionella fonder av derivat i syfte att öka eller minska fondens risk. Blankning (se nedan) är också ett vanligt inslag.

Fonder kan också delas in i värdepappersfonder (även kallade UCITS-fonder) och specialfonder. Samlingsnamnet för dessa är investeringsfonder och båda typerna regleras av den svenska lagen (2004:46) om värdepappersfonder.

Värdepappersfonder är de fonder som uppfyller det s.k. UCITS-direktivets krav, främst vad gäller placeringsbestämmelser och riskspridning. Såväl svenska som utländska värdepappersfonder (som fått tillstånd i sitt hemland inom EES), får säljas och marknadsföras fritt i samtliga EES-länder. Specialfonder (exempelvis s.k. hedgefonder) är fonder som på något sätt avviker från reglerna i UCITS-direktivet, och det är därför särskilt viktigt för dig som kund att ta reda på vilka placeringsregler som en specialfond du avser att placera i kommer att iakttas. Detta framgår av fondens informationsbroschyr och faktablad. Varje fondbolag är skyldigt att självant erbjuda potentiella investerare det faktablad som avser fonden. Specialfonder får inte marknadsföras och säljas fritt utanför Sverige. Den placering som görs i fonder kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att du får tillbaka hela det insatta kapitalet. För de fonder som placerar i utländska finansiella instrument ska även valutarisken beaktas (se även avsnitt 4.2.2 ovan).

Andelsägarna får det antal andelar i fonden som motsvarar andelen insatt kapital i förhållande till fondens totala kapital. Andelarna kan köpas eller lösas in genom värdepappersföretag som saluför andelar i fonden eller direkt hos fondbolaget.

Det är dock viktigt att beakta att vissa fonder kan ha förutbestämda tidpunkter då fonden är "öppen" för köp och inlösen, varför det inte alltid är möjligt med regelbunden handel. Andelarnas aktuella värde beräknas regelbundet av fondbolaget och baseras på kursutvecklingen av de finansiella instrument som ingår i fonden.

4.7 Blankning

Blankning innebär att den som lånat finansiella instrument, och samtidigt förbundet sig att vid en senare tidpunkt till långivaren återlämna instrument av samma slag, säljer de lånade instrumenten. Vid försäljningen räknar låntagaren med att vid tidpunkten för återlämnandet kunna anskaffa instrumenten på marknaden till ett lägre pris än det till vilka de lånade instrumenten såldes. Skulle priset i stället ha gått upp, uppstår en förlust, vilken vid en kraftig prishöjning kan bli avsevärd.

4.8 Belåning

Finansiella instrument kan i många fall köpas för delvis lånat kapital. Eftersom såväl det egna som det lånade kapitalet påverkar avkastningen kan du som kund genom lånefinansieringen få en större vinst om placeringen utvecklas positivt jämfört med en investering med enbart eget kapital. Skulden som är kopplad till det lånade kapitalet påverkas inte av om kurserna på köpta instrument utvecklas positivt eller negativt, vilket är en fördel vid en positiv kursutveckling. Om kurserna på köpta instrument utvecklas negativt uppkommer en motsvarande nackdel eftersom skulden kvarstår till 100 procent, vilket innebär att kursfallet krona för krona förbrukar det egna kapitalet. Vid ett kursfall kan därför det egna kapitalet helt eller delvis förbrukas samtidigt som skulden måste betalas helt eller delvis genom försäljningsintäkterna från de finansiella instrument som fallit i värde. Skulden måste betalas även om försäljningsintäkterna inte täcker hela skulden.

5. INFORMATION OM ERSÄTTNINGAR FRÅN TREDJE MAN

Enligt lagen (2005:405) om försäkringsförmedling ska försäkringsförmedlaren informera kunden om vilken ersättning förmedlaren erhåller vid försäkringsförmedlingen. Av lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden framgår också att information till kund ska vara rättvisande, tydlig och ge kunden ett tillfredsställande beslutsunderlag.

Att erhålla ersättning i förhållande till den produkt som förmedlas eller rekommenderas kan innebära en intressekonflikt mellan Kunden och förmedlaren. Det är därför viktigt att tydligt informera Kunden om vilken ersättning som utgår och på vilket sätt ersättningen beräknas.

5.1 Allmänt om ersättningar från tredje man

Värdepappersbolaget har tecknat avtal med ett flertal leverantörer av finansiella produkter och tjänster. Syftet är att ge Värdepappersbolagets kunder tillgång till produkter och tjänster med förmånliga priser och villkor. För denna förmedling erhåller Värdepappersbolaget ersättning. Ersättning är utformad på ett sådant sätt att den syftar till att höja kvaliteten på produkten utan att strida mot Värdepappersbolagets förpliktelser att tillvarata våra kunders intressen. De ersättningar som Värdepappersbolaget erhåller eller ger kan beräknas som

- En vid ett tillfälle given eller mottagen ersättning beräknad utifrån det investerade beloppet
- En årlig ersättning utgörande en procentsats på förmedlat eller förvalt kapital
- En ersättning beräknad på erlagt courtage
- En ersättning beräknad på avtalade eller inbetalade premier

Värdepappersbolagets specifika ersättning från tredje part för förmedling av en produkt eller tjänst framgår av den dokumentationen som upprättats vid det tillfälle förmedlingen utfördes.

Nedan följer en generell sammanfattning av Värdepappersbolagets ersättning för förmedling av olika finansiella produkter och tjänster.

5.1.1 Engångsbetald försäkring

Värdepappersbolagets ersättning för förmedling av försäkringar med engångsbetald premie uppgår generellt till ca 2 % – 4 % av den förmedlade premien.

Vidare erhåller Värdepappersbolaget, så länge försäkringstagaren befullmäktigat Värdepappersbolaget att genom s.k. skötselfullmakt att företräda denne gentemot försäkringsbolaget, årligen en ersättning om ca 0,1 %-1 % av försäkringens värde.

5.1.2 Försäkring med löpande premie

Värdepappersbolagets ersättning för förmedling av försäkringar med löpande premier uppgår generellt till ca 1 % - 3 % av summan av de avtalade premierna under försäkringens löptid. Hela denna ersättning utgår normalt vid försäkringens tecknande.

För det fall de avtalade premierna inte fullföljs är normalt Värdepappersbolaget skyldigt att återbetala hela eller delar av den ersättning som erhållits.

Vidare erhåller Värdepappersbolaget, så länge försäkringstagaren befullmäktigat

institutet att genom s.k. skötselfullmakt att företräda denne gentemot försäkringsbolaget, årligen en ersättning om ca 0,1 %-1 % av försäkringens värde.

5.1.3 S.k. strukturerade produkter

Vid förmedling av s.k. strukturerade produkter, såväl inom som utanför försäkring, erhåller Värdepappersbolaget normalt ca 1 %-5 % av det investerade beloppet. Ersättningen utgår normalt vid anskaffningstillfället.

5.1.4 S.k. förvaltningstjänster

Vid förmedling av s.k. förvaltningstjänster, erhåller Värdepappersbolaget, så länge försäkringstagaren befullmäktigat Värdepappersbolaget att genom s.k. skötselfullmakt att företräda denne, årligen en ersättning om ca 0,1-1% av förvalt kapital.

6. ALLMÄNNA VILLKOR FÖR DEPÅAVTAL

Kunden befullmäktigar Värdepappersbolaget eller den som Värdepappersbolaget utser att för Kundens räkning göra erforderliga registreringar alternativt teckna transport av aktier, obligationer och andra värdepapper, att företräda Kunden vid förvärv/avyttring av värdepapper, att ta emot och kvittera värdepapper och kontanter samt att i övrigt vidta de åtgärder för Kundens räkning som åligger Värdepappersbolaget enligt Avtalet. Kunden är medveten om och godkänner att avräkningsnotor, värdebesked och andra rapporter skickas till Kunden via e-post om inte annat önskemål meddelats.

6.1 Definitioner

6.1.1 Definitioner

I Avtalet förstås med

- *värdepapper*
– dels finansiellt instrument såsom det är definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, d.v.s. överlåtbara värdepapper som kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden, penningmarknadsinstrument, fondandelar och finansiella derivatinstrument,
– dels värdehandling, varmed avses handling eller motsvarande registrering i kontobaserat system som inte kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden, såsom aktie eller skuldebrev eller annat fordringsbevis som enligt definitionen ovan inte är finansiellt instrument, borgensförbindelse, gåvbrev, pantbrev eller liknande handling
- *avräkningsnota*
besked om att en order/ett affärsuppdrag har utförts
- *reglerad marknad*
såsom det är definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, d.v.s. ett multilateralt system inom EES som sammanför eller möjliggör sammanförande av ett flertal köp- och säljintressen i finansiella instrument från tredje man – regelmässigt, inom systemet och i enlighet med icke skönmässiga regler – så att detta leder till avslut
- *marknadsplats*
en reglerad marknad eller en handelsplattform (MTF)
- *handelsplats*
en marknadsplats, en systematisk internhandlare eller en marknadsgarant inom EES eller en annan person som tillhandahåller likviditet inom EES eller enhet som motsvarar någon av de föregående utanför EES.

6.2 Förteckning och förvaring i depå m.m.

6.2.1 Förteckning och förvaring i depå

Värdepappersbolaget ska i depån förteckna sådant värdepapper som mottagits av Värdepappersbolaget för förvaring m.m. i depå. Värdepappersbolaget förbehåller sig rätten att pröva mottagandet av visst värdepapper, se även punkt 6.10.7. Om kunden har flera depåer hos Värdepappersbolaget och kunden inte instruerat Värdepappersbolaget om i vilken depå visst värdepapper ska förtecknas, får Värdepappersbolaget självt bestämma i vilken depå förteckningen ska ske.

Enligt dessa bestämmelser ska finansiellt instrument i kontobaserat system hos central värdepappersförvarare eller motsvarande - t.ex. på VP-konto hos Euroclear

Sweden AB – anses ha mottagits när Institutet erhållit rätt att registrera eller låta registrera uppgifter avseende instrument i sådant system. Övriga värdepapper anses ha mottagits när de överlämnats till Värdepappersbolaget. Mottagna värdepapper som utfärdats i dokumentform ska förvaras av Institutet för kundens räkning.

Värdepappersbolaget får låta förteckna och i förekommande fall förvara kundens värdepapper hos annat värdepappersinstitut i Sverige eller i utlandet, s.k. depåförande institut. Depåförande institut utses av Värdepappersbolaget efter eget val. Förvaring hos depåförande institut sker normalt i Värdepappersbolagets namn för kundens räkning. Därvid får kundens värdepapper registreras tillsammans med andra ägares värdepapper. Värdepappersbolaget får även låta kundens finansiella instrument ingå i ett för flera ägare gemensamt dokument. Värdepappersbolaget får uppdraga åt ett depåförande institut att i Värdepappersbolagets ställe låta sig registreras för kundens värdepapper. Kunden är införstådd med att kundens värdepapper kan komma att förvaras på ett samlingskonto hos depåförande institut. Huruvida kunden har en sakrättsligt skyddad separationsrätt i händelse av att Värdepappersbolaget eller depåförande institut skulle försättas i konkurs eller drabbas av annan åtgärd med motsvarande rättsverkningar kan variera och är beroende av tillämplig lagstiftning. I Sverige föreligger separationsrätt under förutsättning att värdepapperen hålls avskilda från det depåförande institutets eller Värdepappersbolagets egna värdepapper.

Vid förteckning och förvaring hos depåförande institut i utlandet kan det till följd av tillämplig utländsk lag vara omöjligt att identifiera kundens värdepapper separat från det depåförande institutets eller Värdepappersbolagets egna värdepapper, varvid kundens värdepapper vid en konkursituation skulle kunna komma att anses ingå i det depåförande institutets eller Värdepappersbolagets tillgångar. Depåförande institut kan ha säkerhet i eller kvittningsrätt avseende kundens värdepapper och därtill kopplade fordringar.

Värdepappersbolaget utför ingen äkthetskontroll av kundens värdepapper.

För förteckning, överföring och utlämnande av värdepapper förbehåller sig Värdepappersbolaget skälig tid.

Värdepappersbolaget förbehåller sig rätt att avföra värdepapper från kundens depå när den som utgivit värdepapperet försatts i konkurs eller värdepapperet av annat skäl förlorat sitt värde. Om möjligt ska Värdepappersbolaget därvid söka registrera värdepapperet i kundens namn.

6.2.2 Förvaltarregistrering (motsvarande)

Värdepappersbolaget får såsom förvaltare låta registrera mottagna värdepapper i eget namn hos den som i Sverige (t.ex. Euroclear Sweden AB) eller i utlandet fullgör registreringsuppgift avseende instrumentet. Därvid får kundens finansiella instrument registreras tillsammans med andra ägares finansiella instrument av samma slag. Värdepappersbolaget får även låta kundens finansiella instrument ingå i ett för flera ägare gemensamt dokument. Värdepappersbolaget får uppdraga åt ett depåförande institut att i Värdepappersbolagets ställe låta sig registreras för kundens finansiella instrument.

6.3 Institutets åtaganden avseende värdepapper

6.3.1 Allmänt

Institutet åtar sig att för kundens räkning vidta nedan angivna åtgärder beträffande mottagna värdepapper.

Åtagandena inträder – om inte annat anges nedan eller särskilt överenskommit – för svenska finansiella instrument registrerade hos Euroclear Sweden AB eller annan svensk central värdepappersförvarare från och med den femte (5:e), och för övriga svenska värdepapper samt för utländska finansiella instrument, från och med den femtonde (15) bankdagen efter det att instrumenten respektive värdepapperen mottagits av Värdepappersbolaget. Värdepappersbolaget är således inte skyldig att bevaka frister som löper ut dessförinnan.

Värdepappersbolaget vidtar nedan angivna åtgärder under förutsättning att Värdepappersbolaget i god tid fått fullgod information om den omständighet som föranleder åtgärden genom meddelande från kunden, depåförande institut, emittent, Euroclear Sweden AB eller annan central värdepappersförvarare.

För distribution av årsredovisningar, delårsrapporter, prospekt och annan information ansvarar emittenten. Prospekt och annan information om erbjudandet distribueras normalt inte. Värdepappersbolaget tillställer i stället kunden en sammanfattning av erbjudandet. Kunden får samtidigt en anvisning om att kunden, vid eventuella frågor, kan kontakta Värdepappersbolaget.

Värdepappersbolaget får, helt eller delvis, underlåta att vidta en åtgärd, om det på till depån anslutet konto inte finns erforderliga medel för åtgärden eller om Värdepappersbolaget inte förses med uppgifter som krävs för åtgärden.

Värdepappersbolaget får på eget initiativ och efter egen bedömning i varje enskilt fall, oavsett vad som anges i punkt 6.3.2 – 6.3.3 nedan, för kundens räkning vidta eller underlåta att vidta åtgärd avseende värdepapper som anges i nämnda punkter om Värdepappersbolaget särskilt angivit detta i meddelande om åtgärden till kunden och denne inte lämnat instruktion om annat inom den svarstid som angivits i meddelandet. Kunden är bunden av åtgärd som Värdepappersbolaget sålunda vidtagit eller underlåtit att vidta på samma sätt som om kunden själv givit uppdrag om åtgärden.

Som framgår av punkt 6.3.2 – 6.3.3 kan Värdepappersbolaget och kunden, med avseende på vissa åtgärder, komma överens om att Värdepappersbolaget ska agera på annat sätt än vad Värdepappersbolaget annars skulle göra. Om frågan avser teckning/tilläggsköp eller försäljning av kundens rätter kan sådan överenskommelse inte träffas efter den tidpunkt då Värdepappersbolaget avser verkställa teckning/tilläggsköp eller försäljning av kundens rätter. Denna tidpunkt inträffar regelmässigt, med hänsyn främst till återstående tid för handel med rätterna, före den officiella sista tidpunkten för teckning.

Vid Värdepappersbolagets försäljning av rätter enligt nedan får försäljning ske gemensamt för flera kunder och i tillämpliga fall i enlighet med Värdepappersbolagets vid var tid gällande särskilda Riktlinjer för utförande av order. Likviden ska därvid fördelas proportionellt mellan kunderna.

Om kunden enligt tillämplig lag eller reglerna för en emission eller ett erbjudande inte har rätt att utnyttja rätter, som tillkommit kunden till följd av dennes innehav av visst finansiellt instrument, får Värdepappersbolaget sälja dessa rätter.

6.3.2 Svenska finansiella instrument

I fråga om svenska finansiella instrument omfattar Värdepappersbolagets åtagande – med den eventuella avvikelser som kan följa av vad som sägs i punkt 6.3.1, sjätte stycket, följande åtgärder. Med svenska finansiella instrument avses i denna punkt 6.3.2 finansiella instrument som är utgivna av emittenter med säte i Sverige och som är kontoförda i enlighet med lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument samt handlas på svensk marknadsplats.

Beträffande aktier åtar sig Värdepappersbolaget att

- mottaga respektive lyfta utdelning. Om kunden har rätt att välja mellan utdelning i kontanter eller i annan form, får Värdepappersbolaget välja utdelning i form av kontanter om kunden inte uttryckligen instruerat om annat;
- vid nyemission avseende aktier i vilka kunden i egenskap av aktieägare har företrädesrätt, för kundens räkning teckna sådana aktier om inte annat överenskommit. Dock sker inte någon teckning om Värdepappersbolaget – på sista teckningsdagen – finner att emissionskursen inte är lägre än rådande marknadskurs. Kunden kan dock begära att teckning ändå ska verkställas. Sådana teckningsrätter som inte kan utnyttjas utan kompletteringsköp ska Institutet, om det är möjligt och lämpligt, sälja. Kunden kan dock begära att sådant kompletteringsköp av teckningsrätter, som behövs för att alla teckningsrätter som tillkommer kunden ska kunna till fullo utnyttjas, ska göras;
- vid offentligt erbjudande om överlåtelse av finansiellt instrument riktat till kunden i egenskap av aktieägare från emittenten (inlösen/återköp) som Institutet erhållit information om på sätt som angetts i punkt 6.3.1, tredje stycket, underrätta kunden därom och härefter för kundens räkning – om inte annat överenskommit eller Värdepappersbolaget i visst fall meddelar annorlunda – sälja/lösa in de hos Institutet förvarade finansiella instrumenten

om Värdepappersbolaget bedömer det som praktiskt möjligt och lämpligt;

- vid offentligt erbjudande om överlåtelse av finansiellt instrument riktat till kunden i egenskap av aktieägare från annan (uppköp) som Värdepappersbolaget erhållit information om på sätt som angetts i punkt 6.3.1, tredje stycket, underrätta kunden därom och efter särskilt uppdrag av kunden biträda denne med önskade åtgärder i samband därmed. Motsvarande gäller vid
- offentligt erbjudande om förvärv av finansiellt instrument riktat till kunden i egenskap av aktieägare;
- vid fondemission dels om Värdepappersbolaget finner det lämpligt och möjligt söka göra sådana tillköp av fondaktierätter som behövs för att alla fondaktierätter som tillkommer kunden p.g.a. i depån förvarade aktier ska kunna till fullo utnyttjas i fondemissionen, dels i depån förvara så många nya aktier som kunden därefter är berättigad till;
- såvitt avser aktier i avstämningsbolag vid nedsättning av aktiekapitalet, inlösen eller likvidation mottaga respektive lyfta kapitalbelopp och annat förfallet belopp; samt
- på skriftligt uppdrag av kunden, under förutsättning att uppdraget är Institutet tillhanda senast femte bankdagen före sista dag för införande i aktieboken för rätt att delta i bolagsstämma, ombesörja att hos Euroclear Sweden AB eller annan svensk central värdepappersförvarare förvaltarregistrerade aktier rösträttsregistreras i kundens namn, under förutsättning att sådan rösträttsregistrering kan ske enligt gängse rösträttsregistreringsrutin hos Euroclear Sweden AB. Om depån innehåser två eller flera gemensamt och det i uppdraget inte angivits i vems namn aktierna ska registreras sker rösträttsregistrering av aktierna i proportion till vars och ens andel i depån. Rösträttsregistrering sker inte av överskjutande aktier.

Beträffande teckningsoptioner åtar sig Värdepappersbolaget att

- i god tid underrätta kunden om sista dag för aktieteckning och, om överenskommelse om annat inte träffats senast tre bankdagar före sista dag för handel med teckningsoptioner, verkställa nyteckning av aktier om Värdepappersbolaget bedömer det som praktiskt möjligt och lämpligt. Sådana teckningsoptioner som inte kan utnyttjas utan kompletteringsköp ska Institutet, om det är möjligt och lämpligt, sälja. Kunden kan dock begära att kompletteringsköp av teckningsoptioner, som behövs för att alla teckningsoptioner som tillkommer kunden till fullo ska kunna utnyttjas, ska göras.

Beträffande inköpsrätter åtar sig Värdepappersbolaget att

- i god tid underrätta kunden om sista dag för köpanmälan och, om överenskommelse om annat inte träffats tre bankdagar före sista dag för handel med inköpsrätten, ombesörja köpanmälan om Värdepappersbolaget bedömer det som praktiskt möjligt och lämpligt. Sådana inköpsrätter som inte kan utnyttjas utan kompletteringsköp ska Institutet, om det är möjligt och lämpligt, sälja. Kunden kan dock begära att kompletteringsköp av inköpsrätter, som behövs för att alla inköpsrätter som tillkommer kunden till fullo ska kunna utnyttjas, ska göras.

Beträffande inlösenrätter åtar sig Värdepappersbolaget att

- i god tid underrätta kunden om sista dag för inlösenanmälan och, om överenskommelse om annat inte träffats tre bankdagar före sista dag för handel med inlösenrätten, ombesörja inlösenanmälan om Värdepappersbolaget bedömer det praktiskt lämpligt och möjligt. Sådana inlösenrätter som inte kan utnyttjas utan kompletteringsköp ska Värdepappersbolaget, om det är möjligt och lämpligt, sälja. Kunden kan dock begära att kompletteringsköp av inlösenrätter, som behövs för att alla inlösenrätter som tillkommer kunden till fullo ska kunna utnyttjas, ska göras.

Beträffande svenska depåbevis avseende utländska aktier respektive utländska aktier som är direktregistrerade i Euroclear Sweden AB:s system åtar sig Värdepappersbolaget att

- vidta samma åtgärder som för svenska aktier enligt ovan om Institutet bedömer det som praktiskt möjligt och lämpligt.

Beträffande skuldebrev och andra skuldförbindelser som kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden åtar sig Värdepappersbolaget att

- mottaga respektive lyfta ränta samt kapitalbelopp eller annat belopp som vid inlösen, utlottning eller uppsägning förfallit till betalning efter det att skuldförbindelsen mottagits
- beträffande premieobligationer dessutom lyfta vinst på premieobligation som enligt dragningslista utfallit vid dragning som skett efter det att premieobligation mottagits av Värdepappersbolaget samt underrätta kunden om utbyte vid förfall och biträda kunden med önskade åtgärder med anledning därav
- beträffande konvertibler och andra konverteringsbara skuldförbindelser dessutom i god tid underrätta kunden om sista konverteringsdag och, om kunden inte lämnat särskilt uppdrag, efter Värdepappersbolagets bedömning verkställa alternativt inte verkställa konvertering beroende på rådande marknadskurs
- vid emission av skuldebrev/skuldförbindelser i vilka kunden har företrädesrätt, för kundens räkning teckna sådana skuldebrev/skuldförbindelser om inte annat överenskommit. Därvid ska gälla vad som angivits i punkt 6.3.2 beträffande aktier, andra punkten avseende nyemission av aktier samt
- vid offentligt erbjudande om överlåtelse av finansiellt instrument riktat till kunden från emittenten eller annan och som Värdepappersbolaget erhållit information om på sätt som angetts i punkt 6.3.1, tredje stycket, underrätta kunden därom och efter särskilt uppdrag av kunden biträda denne med önskade åtgärder i samband därmed. Motsvarande gäller vid offentligt erbjudande om förvärv av finansiellt instrument riktat till kunden.

Beträffande finansiella instrument som inte omfattas såsom aktier som inte handlas på svensk marknadsplats, aktier som inte är kontoförda i enlighet med lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument, optioner, terminer och fondandelar, omfattar Värdepappersbolagets åtagande att, beträffande fondandelar lyfta utdelning, samt i övrigt vidta de åtgärder som Institutet åtagit sig i särskilt avtal med kunden.

För andra finansiella instrument utgivna av emittent med säte i Sverige och upptagna till handel på en reglerad marknad utanför Sverige gäller, i stället för vad som angivits i punkt 6.3.2 vad som anges i punkt 6.3.3 beträffande utländska finansiella instrument.

6.3.3 Utländska finansiella instrument

Beträffande aktier och skuldförbindelser, som inte omfattas av punkt 6.3.2 och som är upptagna till handel på en reglerad marknad inom EES eller på motsvarande marknad utanför EES, omfattar Värdepappersbolagets åtagande – med den eventuella avvikelser som kan följa av vad som sägs ovan i punkt 6.3.1, sjätte stycket – att vidta samma åtgärder som beträffande motsvarande svenska finansiella instrument – med undantag för de särskilda åtaganden beträffande premieobligationer och konvertibler/andra konverteringsbara skuldförbindelser/skuldebrev/skuldförbindelser som anges ovan i punkt 6.3.2 beträffande skuldebrev och andra skuldförbindelser som kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden – när Värdepappersbolaget bedömer detta som praktiskt möjligt och lämpligt. Kunden uppmärksammas härvid särskilt på att det för vissa utländska aktier registrerade hos Euroclear Sweden AB råder, p.g.a. inskränkningar i Euroclear Sweden AB:s åtaganden, begränsade möjligheter för aktieägare att utöva vissa rättigheter t.ex. att medverka vid bolagsstämma och att delta i emissioner samt att erhålla information därom.

Beträffande andra utländska finansiella instrument än de i föregående stycke angivna omfattar Värdepappersbolagets åtagande endast att vidta de åtgärder Värdepappersbolaget åtagit sig i särskilt avtal med kunden. Kunden är införstådd med att kundens rättigheter avseende utländska finansiella instrument kan variera beroende på vilken jurisdiktion som dessa finansiella instrument omfattas av. Kunden är även införstådd med och medger att Värdepappersbolaget då åtgärd avser utländskt finansiellt instrument ofta kan komma att tillämpa andra tidsfrister gentemot kunden än de som tillämpas i det land där åtgärd ska verkställas.

6.3.4 Svenska och utländska värdehandlingar

I fråga om svenska och utländska värdehandlingar omfattar Värdepappersbolagets åtagande – med den eventuella avvikelse som kan följa av vad som sägs ovan i punkt 6.3.1, sjätte stycket – att göra vad Institutet åtagit sig i särskilt avtal med kunden.

6.4. Till depå anslutet konto m.m.

6.4.1 Konto

Anslutet konto

Till depån är anslutet ett eller flera konton. Om överenskommelse inte träffas om annat förs konto i svenska kronor.

Insättning på konto

På kontot får insättas medel som utgör förskott eller likvid för köppupdrag (motsvarande), redovisning av försäljningsupdrag (motsvarande), avkastning på förvaldade värdepapper samt medel som kunden eljest överlämnat till Värdepappersbolaget eller som Värdepappersbolaget uppburit för kundens räkning, såvida inte kunden anvisat Värdepappersbolaget annat konto för insättningen.

Utländsk valuta

Medel i utländsk valuta som Värdepappersbolaget erlägger respektive tar emot för kundens räkning ska innan kontot belastas respektive gottskrivas – om anslutet konto inte förs i den utländska valutan – omräknas till svenska kronor genom Värdepappersbolagets försorg, med tillämpning av de villkor för utländsk valuta Värdepappersbolaget vid var tid tillämpar.

Belastning av konto

Värdepappersbolaget får belasta kontot med belopp som kunden beordrat eller godkänt och utlägg, kostnad eller förskotterad skatt som har samband med kontot eller depån. Värdepappersbolaget får vidare belasta kontot med belopp motsvarande dels utlägg, kostnad och arvode för uppdrag i övrigt som Värdepappersbolaget utfört åt kunden, dels likvid för annan förfallen obetald fordran som Institutet vid var tid har gentemot kunden.

6.4.2 Ränta

Ränta på tillgodohavande

För tillgodohavande på anslutet konto gottskrivas ränta efter den räntesats som Institutet vid var tid tillämpar för tillgodohavande på anslutet konto. Uppgift om aktuell räntesats kan erhållas av Institutet.

Beräkning av ränta

Ränta på tillgodohavande räknas från dagen efter insättningen till och med dagen för uttag. Ränta på skuldbelopp utgår från dagen då skuld uppkommit till och med återbetalningsdagen.

Vid bedömning av om tillgodohavande respektive skuld finns på anslutna konton, bedöms var konto för sig. Detta innebär t.ex. att ett anslutet konto kan komma att gottskrivas ränta samtidigt som ett annat anslutet konto belastas med ränta.

Ändring av räntesats

Ändring av räntesatserna får ske med omedelbar verkan i samband med kreditpolitiska beslut, ändring av Värdepappersbolagets upplåningskostnader eller andra kostnadsökningar för Värdepappersbolaget. Ändring av räntesatserna av annan anledning får ske endast från och med den dag då Värdepappersbolaget meddelat kunden om ränteändringen.

Om kunden är konsument gäller beträffande ränta för skuld på anslutet konto istället att räntesatsen får ändras endast i den utsträckning det motiveras av kreditpolitiska beslut, ändring av upplåningskostnader eller andra kostnadsökningar som Värdepappersbolaget inte skäligen kunde förutse när depåavtalet ingicks. Värdepappersbolaget meddelar kunden om ändrad räntesats innan den börjar gälla. Uppgifter om räntesatser kan erhållas hos Värdepappersbolaget.

Räntesatsen får även ändras med omedelbar verkan efter ändringar i en referensränta som Institutet inte har något betydande inflytande över. I detta fall får Värdepappersbolaget underrätta kunden genom att i nästa depåsammandrag informera om den nya räntesatsen. Värdepappersbolaget är skyldigt att tillämpa

bestämmelsen även till kundens förmån.

Dröjsmålsränta

För belopp varmed kunden är i betalningsdröjsmål, äger Värdepappersbolaget rätt till dröjsmålsränta på förfallet belopp från förfalldagen till dess betalning sker med en räntesats som med åtta procentenheter överstiger den gällande räntesatsen för skuld på anslutet konto enligt punkt 6.4.2 avseende beräkning av ränta.

6.5 Pant

6.5.1 Bestämmelser om pant

Till säkerhet för kundens samtliga nuvarande och blivande förpliktelser gentemot Värdepappersbolaget pantförskriver kunden härmed till Värdepappersbolaget

- samtliga de värdepapper som vid var tid finns eller är förvarade i kundens depå hos Värdepappersbolaget – även innefattande i depå förvarade värdepapper som är registrerade i kundens namn i kontobaserat system (såsom på VP-konto hos Euroclear Sweden AB)
- samtliga de värdepapper som tillhör kunden och som i övrigt överförs eller överlämnats till eller förvärvats genom Värdepappersbolaget
- samtliga medel som vid var tidpunkt finns på kundens konto hos Värdepappersbolaget
- kundens övriga vid var tid föreliggande fordringar som är hänförliga till uppdrag enligt detta avtal
- avkastning av panten.

Kunden får inte – utan skriftligt medgivande från Värdepappersbolaget i varje särskilt fall – till annan än Värdepappersbolaget pantsätta eller i övrigt förfoga över i detta avtal pantförskrivna värdepapper, fordringar eller medel.

6.5.2 Avkastning av pant

Avkastning av pant och andra rättigheter som grundas på panten samt egendom som trätt i pantsatt egendoms ställe omfattas också av pantsättningen och utgör pant.

6.5.3 Begränsning av pantförskrivningen

Pant ska inte utgöra säkerhet för fordran på kunden som Värdepappersbolaget har förvärvat eller kan komma att förvärva från annan än kunden, om nämnda fordran varken har samband med kundens handel med värdepapper eller har uppkommit genom belastning av kundens konto.

6.5.4 Värdepappersbolagets åtagande som panthavare

Värdepappersbolagets åtagande i egenskap av panthavare avseende pantsatt egendom är inte mer omfattande än vad som framgår av dessa bestämmelser.

6.5.5 Hur pant tas i anspråk av Värdepappersbolaget

Om kunden inte fullgör sina förpliktelser gentemot Värdepappersbolaget enligt Avtalet eller annars uppkomma i samband med kundens transaktioner med värdepapper får Värdepappersbolaget ta panten i anspråk på sätt Värdepappersbolaget finner lämpligt. Värdepappersbolaget ska härvid förfara med omsorg och, om så är möjligt och det enligt Värdepappersbolagets bedömning kan ske utan förfång för Värdepappersbolaget, i förväg underrätta kunden härom. Värdepappersbolaget får bestämma i vilken ordningsföljd ställda säkerheter (panter, borgensåtaganden m.m.) ska tas i anspråk.

Värdepappersbolaget får bestämma i vilken ordningsföljd kundens förpliktelser ska betalas genom att säkerheten tas i anspråk. Vid tillämpning av vad som sagts ovan, får pantsatta värdepapper försälgas i annan ordning än på den marknadsplats där de är upptagna till handel.

Om panten utgörs av tillgodohavande på konto hos Värdepappersbolaget, får Värdepappersbolaget utan föregående underrättelse till kunden omedelbart göra sig betald genom att ta ut förfallet belopp från kontot.

6.5.6 Rätt för Värdepappersbolaget att teckna pantsättares namn

Värdepappersbolaget bemyndigas att, självt eller genom någon som Värdepappersbolaget utser, teckna kundens namn då detta erfordras för att genomföra pantrealisationen eller för att annars tillvarata eller utöva rätt med avseende på pantsatt egendom. Av samma skäl får Värdepappersbolaget öppna

särskild depå och/eller VP-konto hos Euroclear Sweden AB eller konto i annat kontobaserat system. Kunden kan inte återkalla detta bemyndigande så länge pantträten består.

6.5.7 Borgensmans rätt till pant

Om borgen har tecknats för kundens förpliktelser enligt depåavtalet, gäller följande i fråga om borgensmans rätt till egendom som pantsatts enligt depåavtalet av kunden ensam eller tillsammans med annan.

Om Värdepappersbolaget tagit borgen i anspråk, ska panten därefter utgöra säkerhet för borgensmans återkrav (regresskrav) mot kunden endast i den mån detta har angivits i borgensförbindelsen. Sådan rätt är efterställd Värdepappersbolagets rätt till pant.

Utgör panten säkerhet för flera borgensmäns återkrav, ska de ha rätt till panten i förhållande till vars och ens återkrav, såvida de inte överenskommit om annat.

Värdepappersbolaget får så länge Värdepappersbolaget inte tagit borgen i anspråk lämna ut pant, som enligt Värdepappersbolagets bedömning inte behövs för betalning av förfallet belopp enligt depåavtalet, utan att på grund därav borgensmans ansvar ska minska.

6.5.8 Utlämnande av pant

Om kunden till annan pantsatt värdepapper förvarade i depån, annan pant eller medel på konto anslutet till depån, får Värdepappersbolaget, även om kunden invänt däremot, utlämna/överföra värdepapper och aktuell pant respektive överföra medel på till depån anslutet konto till panthavaren eller annan efter instruktioner från panthavaren. Redovisning av sådant utlämnande/ överföring ska sändas till kunden.

6.5.9 Kundens förfogande över pant

Kunden får inte, utan att samtycke dessförinnan lämnats av Värdepappersbolaget i varje särskilt fall, till annan pantsätta eller på annat sätt förfoga över egendom som är pantsatt enligt Avtalet. Kundens förfogande i strid med denna bestämmelse ska, med tillämpning av punkt 6.10.8, tredje stycket, anses som ett väsentligt brott mot Avtalet. Detta innebär att Värdepappersbolaget äger säga upp Avtalet till omedelbart upphörande.

6.6 Uppdrag

6.6.1 Lämnande av uppdrag

Begäran (order) från kunden om utförande av handel med värdepapper (uppdrag) ska lämnas på det sätt som framgår av Allmänna villkor för handel med finansiella instrument, under rubriken Uppdrag.

6.7 Handel med värdepapper över depå

6.7.1 Regler för handel med finansiella instrument m.m.

På uppdrag av kunden utför Värdepappersbolaget köp och försäljning av finansiella instrument samt andra uppdrag avseende handel med finansiella instrument för kundens räkning. Efter fullgörandet och om förutsättningar härför föreligger, redovisar Institutet dessa transaktioner i kundens depå.

Kunden är bunden av Värdepappersbolagets vid var tid gällande särskilda Riktlinjer för utförande av order och de villkor som vid var tid gäller för handel med visst finansiellt instrument i och med att kunden tar Värdepappersbolagets tjänster i anspråk vad avser värdepapperet. Med sådana villkor förstås dels vid var tid gällande Allmänna villkor för handel med finansiella instrument, villkor i orderunderlag och villkor i av Värdepappersbolaget upprättad avräkningsnota, dels regler antagna av Institutet, svensk eller utländsk emittent, handelsplats, clearingorganisation eller central värdepappersförvarare. Det åligger kunden att hålla sig underrättad om och följa nu nämnda villkor och regler.

Enligt Allmänna villkor för handel med finansiella instrument äger Värdepappersbolaget rätt att makulera köp eller försäljning där avslut träffats för kundens räkning i den omfattning som avslutet makulerats av aktuell handelsplats. Samma rätt gäller om Värdepappersbolaget i annat fall finner makulering av avslut vara påkallad med hänsyn till att ett uppenbart fel begåtts av Institutet, marknadsmotpart eller av kunden själv, om kunden genom order handlat i strid

med gällande lag eller annan författning eller om kunden i övrigt brutit mot god sed på värdepappersmarknaden. Har det makulerade avslutet redan redovisats i kundens depå kommer Värdepappersbolaget att korrigera och redovisa detta i enlighet med vad som anges i punkt 6.10.5.

För den händelse någon av Värdepappersbolaget eller kunden skulle försättas i konkurs eller företagsrekonstruktion skulle beslutas för kunden enligt lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion, ska samtliga utestående förpliktelser med anledning av handel med finansiella instrument mellan parterna avräknas mot varandra genom slutavräkning per den dag sådan händelse inträffar. Vad som efter sådan slutavräkning tillkommer ena parten är omedelbart förfallet till betalning.

6.8 Skatter m.m.

6.8.1 Erläggande av skatt

Kunden ska svara för skatter och andra avgifter som ska erläggas enligt lag med avseende på värdepapper förtecknade i kundens depå eller med anledning av uppdrag som Värdepappersbolaget utfört för kundens räkning, t.ex. preliminärskatt, utländsk källskatt respektive svensk kupongskatt på utdelning.

Värdepappersbolaget kan, till följd av lag, myndighets föreskrift eller beslut, eller Institutets avtal med myndighet, vara skyldigt att för kundens räkning vidtaga åtgärder beträffande skatt grundat på utdelning/ränta/avyttring avseende kundens värdepapper. Det åligger kunden att tillhandahålla den information, inkluderande undertecknande av skriftliga handlingar, som Värdepappersbolaget bedömer vara nödvändig för att fullgöra sådan skyldighet.

Om Värdepappersbolaget till följd av sådan skyldighet erlagt skatt för kundens räkning äger Värdepappersbolaget gottgöra sig motsvarande belopp på sätt som anges under rubriken "Belastning av konto" i punkten 6.4.1. Om rätt därtill föreligger och om Institutet bedömer det som praktiskt möjligt och lämpligt, medverkar Värdepappersbolaget till nedsättning eller restitution av skatt samt utbetalning av tillgodohavande hos skattemyndighet. Värdepappersbolaget får i samband därmed teckna kundens namn samt även lämna uppgift om kunden och kundens värdepapper i erforderlig omfattning.

6.8.2 Skatterättslig hemvist

Kunden ska själv förvissa sig om sin skatterättsliga hemvist. För fysisk person är det normalt det land vars lag anger skattskyldighet p.g.a. huvudsaklig vistelse, bosättning eller liknande omständighet. För juridisk person avses normalt det land där den juridiska personen är registrerad eller där företaget/styrelsen har sitt säte.

6.9 Internettjänsten

6.9.1 Tillgängliga tjänster m.m.

Internettjänsten "Mina sidor" ger kunden möjlighet att via Internet komma i kontakt med Värdepappersbolaget och att ta del av och utföra vissa tjänster m.m. För dessa tjänster krävs i vissa fall att avtal om respektive tjänst har träffats med Värdepappersbolaget.

De tjänster som kan utnyttjas via Mina sidor kan komma att variera från tid till annan. Vidare kan tillgängliga handelsplatser och finansiella instrument som kan handlas via Mina sidor komma att variera från tid till annan. Aktuella tjänster, handelsplatser m.m. framgår på Mina sidor.

Kunden är skyldig att följa de instruktioner m.m. som vid var tid finns på Mina sidor.

6.9.2 Behörighet m.m.

Kunden ansvarar för att denne har den för ändamålet lämpliga datorutrustningen som erfordras för att nå Mina sidor.

För att ta del av och utföra tjänster via Mina sidor används en användaridentitet och en säkerhetslösning, t.ex. en personlig kod, som kunden erhåller från Värdepappersbolaget.

6.9.3 Kundens ansvar

Kunden förbinder sig att

- inte avslöja eller utlämna kod eller annan säkerhetslösning till annan

- genast ändra kod eller annan säkerhetslösning om det finns misstanke om att annan har fått kännedom om den
- inte anteckna kod så att dess egenskap av säkerhetslösning framgår
- förvara kod och eller annan säkerhetslösning så att annan inte får tillgång till den
- ansvara för skada som kan uppkomma genom försummelse från kundens sida vid handhavande av säkerhetslösning.

Kunden ska omgående göra anmälan till Institutet om kunden misstänker missbruk av säkerhetslösning.

6.9.4 Handelsregler för Mina sidor

Bindande uppdrag

Uppdrag som kunden lämnar via Mina sidor är bindande för kunden.

Spärrar vid handel med värdepapper

Vid handel med värdepapper via Mina sidor kan spärrar avseende kurser, möjliga köp-/säljvolym eller belopp förekomma hos Värdepappersbolaget eller på viss marknadsplats. Detta kan innebära att en lämnad order inte godtas av Institutet och därmed inte kommer att genomföras.

Täckning på konto m.m.

Kund som har möjlighet att handla med värdepapper via Mina sidor får inte lägga köporder av värdepapper om inte täckning finns på det till depån anslutna kontot och inte lägga order om försäljning av värdepapper om inte de värdepapper som försäljningen avses finns i depån. Härvid beaktas dels redan utförda köp och försäljningar för vilka dag för leverans respektive likvid ännu inte infallit, dels redan lagd order som ännu inte lett till avslut.

Värdepappersbolaget är inte skyldigt att utföra sådana order som anges ovan.

Kunden är dock bunden av order som verkställs trots att det inte finns täckning på det till depån anslutna kontot eller att aktuella värdepapper inte finns i depån.

Övriga handelsregler

Beträffande övriga regler för handel med värdepapper, se punkt 6.7 och Allmänna villkor för handel med finansiella instrument.

Rätt att inställa utnyttjandet av Mina sidor

Institutet äger rätt att utan föregående meddelande till kunden och med omedelbar verkan stänga av kunden från åtkomst till Mina sidor om

- Värdepappersbolaget misstänker att kundens utnyttjande av tjänst skulle stå i strid med lagstiftningen om marknadsmissbruk eller otillbörlig kurspåverkan eller annars skulle stå i strid med tillämpliga marknadsregler eller god sed på värdepappersmarknaden eller om Värdepappersbolaget av annan anledning skulle finna att det föreligger särskilda skäl därtill
- Värdepappersbolaget finner att så bör ske för att skydda kundens, andra kunders, Värdepappersbolagets eller andras intressen av en väl fungerande marknad
- kunden, enligt vad Värdepappersbolaget har anledning att anta, åsidosätter eller kommer att åsidosätta bestämmelser i detta avtal eller instruktioner avseende Mina sidor.

Om Värdepappersbolaget avstängt kunden ska Värdepappersbolaget underrätta kunden härom snarast möjligt.

Vad som angivits i första stycket om rätt till stängning gäller även

Värdepappersbolagets rätt att avstå från att verkställa av kunden lämnat uppdrag.

Värdepappersbolaget är inte ansvarigt för skada som kunden eller annan åsamkas till följd av stängning eller sådant avstående att utföra uppdrag som anges ovan.

Upphovsrätt

Information som kunden erhåller från Värdepappersbolaget via Mina sidor, t.ex. börs- och valutakurser och analysmaterial, får endast användas för kundens egna ändamål och får inte spridas vidare.

Begränsning av Värdepappersbolagets ansvar

Utöver vad som anges i punkt 6.10.11 gäller att Värdepappersbolaget, om

Värdepappersbolaget varit normalt aktsam, inte ansvarar för skada som åsamkas

kund som inte får tillgång till Mina sidor p.g.a. t.ex. underhåll av Värdepappersbolagets system, driftavbrott eller andra störningar i Värdepappersbolagets datasystem, teleförbindelse, elsystem eller liknande.

Värdepappersbolaget ska på sin hemsida i möjligaste mån lämna uppgift om när Mina sidor eller tjänst på Mina sidor inte kan nyttjas, t.ex. p.g.a. fel, störning eller underhåll av system.

Om Värdepappersbolaget varit normalt aktsam är Värdepappersbolaget inte heller ansvarig för skada som kund eller annan åsamkas p.g.a. fel eller brister i bland annat kursinformation, nyhets- och analysmaterial, uppgift om innehåll i kundens depå och bekräftelser av olika slag.

6.10. Övriga bestämmelser

6.10.1 Bankdag

Med bankdag avses dag som i Sverige inte är söndag eller allmän helgdag eller som beträffande betalning av skuldebrev inte är likställd med allmän helgdag (sådana likställda dagar är för närvarande lördagar, midsommarafton, julafton samt nyårsafton).

6.10.2 Avgifter och kostnader m.m.

Avgift för tjänsterna utgår enligt vad som överenskommits vid respektive avtals tecknande eller som senare överenskommits eller meddelats kunden på sätt som anges i punkt 6.10.12. Avgift debiteras kundens konto hos Värdepappersbolaget i svenska kronor.

Upplysningar om gällande avgifter finns i Värdepappersbolagets prislista och kan på begäran erhållas av Värdepappersbolaget.

Kunden ska ersätta Värdepappersbolaget för kostnader och utlägg som har samband med Värdepappersbolagets uppdrag enligt detta avtal samt ersätta

Värdepappersbolaget för kostnader och utlägg för att bevaka och driva in Värdepappersbolagets fordran mot kunden.

6.10.3 Ändring av Allmänna bestämmelser och avgifter

Ändring av dessa Allmänna bestämmelser eller Värdepappersbolagets avgifter ska ha verkan gentemot kunden från och med trettonde (30:e) dagen efter det att kunden enligt punkten 6.10.12 ska ha ansetts ha mottagit meddelande om ändringen. Om kunden inte godtar ändringen, har kunden rätt att säga upp depå-/kontavtalet till omedelbart upphörande.

6.10.4 Redovisning

Värdepappersbolaget slutredovisar utförda uppdrag genom avräkningsnotor via Mina sidor och för kunder som saknar Mina sidor genom skriftlig avräkningsnota. Värdepappersbolagets förvaltning i övrigt redovisas, för varje kalenderår genom skriftlig redovisning av samtliga transaktioner som förekommit över depån och kontot.

Kunden kan vidare se utförda affärer och transaktioner via Mina sidor. För kunder som saknar Mina sidor lämnas redovisning för depån/kontot var tredje månad samt avseende varje kalendermånad, under vilken det skett någon transaktion, inom fjorton (14) bankdagar efter månadens utgång.

Värdepappersbolaget ansvarar inte för riktigheten av information om värdepapper, som inhämtats av Institutet från extern informationslämnare. Värdepappersbolaget ansvarar inte heller för riktigheten av information om kunds andelar i värdepappersfond, vilka förvaltas av annat fondbolag än fondbolag inom den koncern som Värdepappersbolaget tillhör.

6.10.5 Felaktig förteckning i depå m.m.

Om Värdepappersbolaget av misstag skulle förteckna värdepapper i kundens depå eller sätta in medel på anslutet konto, äger Institutet korrigerade förteckningen eller insättningen i fråga. Om kunden förfogat över av misstag förtecknade värdepapper eller insatta medel, ska kunden snarast möjligt återlämna dessa till Värdepappersbolaget.

Om kunden underlåter detta äger Institutet rätt att, vid kundens förfogande över värdepapper, köpa in värdepapperen i fråga och belasta kundens konto med vad som erfordras för betalning av Värdepappersbolagets fordran i anledning härav. Vid

kundens förfogande över medel äger Värdepappersbolaget rätt att belasta kundens konto med beloppet i fråga. Kunden äger inte rätt att ställa några krav gentemot Värdepappersbolaget med anledning av sådana misstag.

Vad som angetts i föregående stycke gäller även när Värdepappersbolaget annars förtecknat värdepapper i depån eller satt in medel på konto, som rätteligen inte skulle ha tillkommit kunden.

6.10.6 Avstående från uppdrag m.m.

Värdepappersbolaget förbehåller sig rätten att avsäga sig uppdrag enligt dessa bestämmelser avseende svenskt finansiellt instrument registrerat hos Euroclear Sweden AB eller annan svensk central värdepappersförvarare inom fem bankdagar, och för övriga svenska värdepapper samt för utländska finansiella instrument inom femton bankdagar, efter det att värdepapperen mottagits av Institutet. För utlämnande/överföring av värdepapperen i fråga gäller därvid vad som i punkt 10.9 anges om utlämnande/överföring vid uppsägning.

6.10.7 Utlämnande av uppgift

Värdepappersbolaget kan, till följd av lag, myndighets föreskrift eller beslut och/eller Värdepappersbolagets avtal med myndighet, handelsregler eller avtal/villkor för visst värdepapper, vara skyldigt att till annan lämna uppgift om kundens förhållanden enligt Avtalet eller enligt annat avtal mellan Värdepappersbolaget och kunden. Det åligger kunden att på begäran av Värdepappersbolaget tillhandahålla den information, inkluderande skriftliga handlingar, som Institutet bedömer vara nödvändig för att fullgöra sådan skyldighet.

6.10.8 Uppsägning m.m.

Envar av parterna kan i vanligt brev säga upp Avtalet till upphörande trettio (30) dagar efter det att motparten enligt punkt 6.10.12 ska anses ha mottagit meddelande om uppsägningen. Vid Avtalets upphörande ska parterna genast reglera samtliga sina förpliktelser enligt dessa bestämmelser. Avtalet gäller dock i tillämpliga delar intill dess part fullgjort samtliga sina åtaganden gentemot motparten. Vidare får envar av parterna säga upp uppdrag enligt dessa bestämmelser avseende visst värdepapper på samma villkor som anges ovan.

Oavsett vad som sagts i föregående stycke, får part säga upp Avtalet med omedelbar verkan om motparten väsentligen brutit mot Avtalet. Härvid ska varje avtalsbrott, där rättelse trots anmaning härom inte snarast möjligt vidtagits, anses som ett väsentligt avtalsbrott. Institutet får även säga upp Avtalet med omedelbar verkan vid förändringar beträffande kundens skatterättsliga hemvist som medför att Värdepappersbolaget inte längre kan fullgöra sin skyldighet att för kundens räkning vidta åtgärder beträffande skatt enligt vad som anges i punkt 6.8, eller att fullgörandet av sådan skyldighet avsevärt försvåras.

Vid Avtalets upphörande ska Värdepappersbolaget till kunden utlämna/ överföra samtliga i depån förvarade värdepapper samt annan för kundens räkning av Värdepappersbolaget förvaldat pant eller – om uppsägningen avser visst värdepapper – detta värdepapper. Kunden ska lämna anvisningar till Värdepappersbolaget om utlämnandet/överföringen. Om sådana anvisningar inte lämnats inom sextio kalenderdagar efter den dag Avtalet enligt uppsägningen upphört eller om utlämnandet/överföringen inte kan ske enligt av kunden lämnade anvisningar, får Värdepappersbolaget

- beträffande värdepapper i dokumentform, om hinder inte föreligger mot utlämnande p.g.a. lag eller avtal, på betryggande sätt och på bekostnad av kunden översända värdepapperen till kunden under adress som är känd för Institutet;
- beträffande finansiella instrument som registrerats enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument, för kundens räkning öppna VP-konto eller motsvarande hos central värdepappersförvarare och till sådant konto överföra de finansiella instrumenten; samt
- beträffande annat värdepapper än ovan nämnda samt värdepapper i dokumentform, om försändelse visar sig vara obeställbar, på det sätt Värdepappersbolaget finner lämpligt försälja eller på annat sätt avveckla värdepapperen liksom även, om värdepapperen saknar värde, låta förstöra

respektive avregistrera dessa. Av erhållen köpeskilling får Värdepappersbolaget göra sig betald för vidtagna åtgärder samt för kostnaderna för avvecklingen. Eventuellt överskott utbetalas till kunden, medan eventuellt underskott omgående ska ersättas av kunden.

6.10.9 Begränsning av åtaganden och förhållanden till andra avtal

Värdepappersbolaget är inte skyldigt att vidta andra åtgärder än vad som anges i dessa bestämmelser, om inte särskilt avtal därom skriftligen träffats. Vad som uttryckligen anges i sådant särskilt avtal ska gälla före dessa bestämmelser.

6.10.10 Begränsning av Värdepappers ansvar

Värdepappersbolaget är inte ansvarigt för skada som beror på svenskt eller utländskt lagbud, svensk eller utländsk myndighetsåtgärd, krigshändelse, strejk, blockad, bojkott och lockout eller annan liknande omständighet. Förbehållet i fråga om strejk, blockad, bojkott och lockout eller annan liknande omständighet gäller även om Värdepappersbolaget självt är föremål för eller vidtar sådan konfliktåtgärd.

Värdepappersbolaget svarar inte för skada som orsakats av handelsplats, depåförande institut, central värdepappersförvarare, clearingorganisation eller andra som tillhandahåller motsvarande tjänster och inte heller av uppdragstagare som Värdepappersbolaget med tillbörlig omsorg anlitat eller som anvisats av kunden. Detsamma gäller skada som orsakats av att ovannämnda organisationer eller uppdragstagare blivit insolventa. Värdepappersbolaget svarar inte heller för skada som uppkommer för kunden eller annan i anledning av förfogandeinskränkning som kan komma att tillämpas mot Värdepappersbolaget beträffande värdepapper. Skada som uppkommit i andra fall ska inte ersättas av Värdepappersbolaget, om Institutet varit normalt aktsamt. Värdepappersbolaget ansvarar inte för indirekt skada, om inte den indirekta skadan orsakats av Institutets grova vårdslöshet.

Föreligger hinder för Värdepappersbolaget att helt eller delvis verkställa åtgärd enligt dessa bestämmelser eller köp- och säljuppdrag avseende värdepapper eller annan åtgärd på uppdrag av kunden p.g.a. omständighet som anges i första stycket får åtgärden uppskjutas till dess hindret har upphört. I händelse av uppskjuten betalning ska Värdepappersbolaget, om ränta är utfäst, betala ränta efter den räntesats som gällde på förfalldagen. Är ränta inte utfäst är Värdepappersbolaget inte skyldigt att betala ränta efter högre räntesats än som motsvarar den av Riksbanken fastställda, vid var tid gällande referensräntan enligt 9 § räntelagen (1975:635) med tillägg av två procentenheter.

Är Värdepappersbolaget till följd av omständighet som nämns ovan förhindrat att ta emot betalning, har Institutet för den tid under vilken hindret förelagat rätt till ränta endast enligt de villkor som gällde på förfalldagen.

Vad som sagts ovan gäller i den mån inte annat följer av lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument.

6.10.11 Meddelanden m.m.

Värdepappersbolaget äger rätt att tillhandahålla information till kunden via e-post till av kunden angiven e-postadress när Värdepappersbolaget bedömer att tillhandahållande via e-post är lämpligt.

Meddelande som avsänts av Värdepappersbolaget med rekommenderat brev eller vanligt brev ska anses ha nått kunden senast femte bankdagen efter avsändandet, om brevet sänts till den adress som kunden uppgivit eller som eljest är känd för Värdepappersbolaget.

Meddelande genom telefax, S.W.I.F.T., Internet eller annan elektronisk kommunikation ska anses ha kommit kunden tillhanda vid avsändandet om det sänts till av kunden uppgivet nummer eller elektronisk adress. Om ett sådant meddelande når kunden på icke normal kontorstid ska meddelandet anses ha kommit mottagaren tillhanda vid början av påföljande bankdag.

Meddelande från kunden till Värdepappersbolaget ska ställas till den adress som anges i depåavtalet, såvida Värdepappersbolaget inte begärt svar till annan adress. Meddelande från kunden ska anses ha kommit Institutet tillhanda den bankdag meddelandet kommit fram till nämnda adress. För meddelande avseende reklamation och hävning av uppdrag, se Allmänna villkor för handel med finansiella instrument.

6.10.12 Överlåtelse

Part äger inte rätt att överlåta sina rättigheter eller skyldigheter enligt Avtalet utan att först ha erhållit motpartens skriftliga medgivande. Värdepappersbolaget ska dock äga rätt att överlåta sina rättigheter och skyldigheter till annat företag inom samma koncern.

7. ALLMÄNNA VILLKOR FÖR DISKRETIONÄR PORTFÖLJFÖRVALTNING

7.1. Allmänt

Värdepappersbolaget har tillstånd från Finansinspektionen att bland annat tillhandahålla investeringstjänsten diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument. Genom avtal uppdrar Kunden åt Värdepappersbolaget att diskretionärt förvalta Kundens finansiella instrument som vid var tid finns förtecknade i en eller flera depåer samt de likvida medel som finns på till Depåerna anslutna konton hos Depåinstitutet ("Kapitalet"). Uppdraget innefattar ingen garanti för resultatet av förvaltningen, varför Värdepappersbolaget inte åtar sig något ansvar för det ekonomiska utfallet.

7.2. Diskretionär portföljförvaltning

Kunden uppdrar åt Värdepappersbolaget att placera kapitalet i syfte att förmera detta. Placeringarna sker genom investeringar i finansiella instrument som Värdepappersbolaget köper och säljer utan särskilt uppdrag från Kunden i varje enskilt fall. Diskretionär portföljförvaltning innefattar ingen garanti för förvaltningsresultatet. Investeringar i finansiella instrument är förknippade med risk och en investering kan både öka och minska i värde eller komma att bli värdelös. Historisk avkastning eller värdeökning är ingen garanti för framtida avkastning eller värdeökning. Detta gäller även vid en i övrigt positiv utveckling på de finansiella marknaderna. Det kapital som placeras i en diskretionärt förvaltd portfölj kan därför såväl öka som minska i värde och det är inte säkert att vid förvaltningsperiodens slut hela det insatta kapitalet är intakt.

7.3. Förvaltningsform

Värdepappersbolaget erbjuder individuellt anpassad diskretionär förvaltning. Förvaltningen är avsedd att tillgodose Kundens investeringsbehov med utgångspunkt tagen i Kundens kunskaper, erfarenheter, riskprofil och placeringshorisont.

7.4. Finansiella instrument som inte omfattas av uppdraget

Om Kunden särskilt skriftligen begär det kan vissa finansiella instrument (Undantagna Instrument) som förtecknas i Depåerna undantas från att ingå i Kapitalet. Det fordras då ett särskilt affärsuppdrag för att Värdepappersbolaget ska vidta någon åtgärd avseende Undantagna Instrument. Det ankommer på Kunden att själv bevaka hur olika förhållanden påverkar dessa Undantagna Instrument. Värdepappersbolaget kommer emellertid inte att lämna någon särredovisning avseende Undantagna Instrument.

7.5. Information

Utförandet av uppdrag enligt Avtalet förutsätter att Kunden lämnar utförlig information om alla förhållanden som är väsentliga för att Värdepappersbolaget ska kunna pröva om Kunden tillhandahålls en lämplig förvaltningsform. Det åligger Kunden att lämna den information som Värdepappersbolaget efterfrågar samt att omgående informera Värdepappersbolaget om ändrade förhållanden. Kunden ska omgående informera Värdepappersbolaget om transaktioner och/eller värdepappersinnehav och därmed sammanhängande avkastning som Värdepappersbolaget genom avräkningsnotor, transaktionssammandrag och portföljrapporter redovisar för Kunden, som enligt Kundens bedömning inte är förenliga med det uppdrag som Kunden lämnat till Värdepappersbolaget enligt Avtalet.

7.6. Anmälningsskyldighet för vissa innehav

Värdepappersbolagets diskretionära förvaltning av Kapitalet medför som regel att Kunden inte uppnår ett sådant innehav i ett enskilt finansiellt instrument att anmälnings-/budplikt uppkommer enligt författningar och särskilda regler för

handelsplatser. Om Kunden har innehav i ett finansiellt instrument som inte ingår i Kapitalet, inklusive Undantagna Instrument, kan anmälnings-/budplikt uppkomma till följd av Kundens sammanlagda innehav. Värdepappersbolaget bevakar inte frågor som rör Kundens anmälnings-/budplikt om inte särskild skriftlig överenskommelse träffats därom.

7.7. Villkorsändringar

Värdepappersbolaget äger rätt att ändra villkoren i Avtalet. Sådana ändringar gäller mot Kunden från och med den trettonde (30) kalenderdagen efter det att Kunden ska anses ha mottagit meddelande om ändringen.

7.8. Avtalstid m.m.

Avtalet gäller tills vidare. Uppsägning av Avtalet ska ske muntligen eller skriftligen. Kunden har rätt att säga upp Avtalet till upphörande omedelbart efter det att Värdepappersbolaget fått del av Kundens skriftliga meddelande därom. Vid uppsägning från Värdepappersbolagets sida upphör Avtalet från och med trettonde kalenderdagen efter det att Kunden ska anses ha mottagit skriftligt meddelande om uppsägningen.

Order angående köp och försäljning som beslutats/lämnats av Värdepappersbolaget innan Avtalet upphör ska fullföljas om inte annat avtalas. Avgifter och arvoden uttages till och med dagen för Avtalets upphörande.

Det ska observeras att för uppsägning av en Depå gäller särskilda bestämmelser enligt ingånget Depåavtal.

7.9. Angivna andelar/normalvikter

Angiven andel/normalvikt är inte ett exakt värde, utan ett riktvärde som anger eftersträvd viktning av Kapitalet. Placeringen av Kundens Kapital kan från tid till annan komma att avvika från angiven andel/normalvikt p.g.a. faktorer som är kopplade till bland annat storleken/värdet av/på de finansiella instrument som ingår i Kapitalet eller annat liknande förhållande som Värdepappersbolaget inte råder över. Justering till eftersträvd viktning sker därför inte alltid omgående, utan när Värdepappersbolaget finner det lämpligt med hänsyn till förhållandena i det enskilda fallet.

7.10. Underliggande investerings villkor

De investeringar som görs i Depåerna omfattas av vid var tid gällande villkor för aktuell investering vilket kan innebära restriktioner när det gäller t.ex. tidpunkt, volym, inträde i respektive utträde ur en enskild investering. I de fall tidpunkt för anslutning till förvaltningen inte sammanfaller med möjlighet till inträde kommer likvida medel i Depåerna att inneslå på Depåerna och förräntas enligt vid var tid gällande räntevillkor.

7.11. Underliggande instrument

Likvider och räntebärande Räntefonder reglerade genom lagen (2004:46) om värdepappersfonder och eller likvida medel på depåerna.

Kapitalskyddade Strukturerade produkter, Strukturerade produkter som är kapitalskyddade till minst 80 % av anskaffningsvärdet vilket innebär att minst 80 % av det investerade kapitalet återbetalas på förfallodagen.

Ej Kapitalskyddade Strukturerade produkter, Strukturerade produkter som saknar kapitalskydd och/ eller strukturerade produkter med visst kapitalskydd, upp till maximalt 80 % av anskaffningsvärdet. I de fall visst kapitalskydd finns innebär det att delar av det investerade kapitalet återbetalas på förfalldagen, dock upp till maximalt 80 % av anskaffningsvärdet.

Aktier/Aktiefonder Sverige/Utland Investeringar i svenska aktier, svenska värdepappersfonder som regleras enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder och/ eller motsvarande utländska värdepappersfonder.

Specialfonder Sverige/Utland Investeringar i svenska specialfonder som regleras enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder eller motsvarande utländska specialfonder. En specialfond är en fond som i något avseende beträffande placeringsreglementet avviker från den typ av investeringar som är tillåtna i en värdepappersfond.

7.12. Risk

En investering i aktier, värdepappers- och specialfonder samt icke kapitalgaranterad strukturerad produkt kan vara förenade med höga risker. Historisk avkastning är ingen garanti för framtida avkastning. De pengar som placeras i aktier/fonder/icke kapitalgaranterad strukturerad produkt kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att du får tillbaka hela det insatta kapitalet. Vid investeringar i strukturerade produkter är såväl Kapitalskyddet som avkastningsmöjligheten beroende av Emittentens finansiella förmåga att fullgöra sina förpliktelser på förfalldagen. Om Emittenten skulle hamna på obestånd riskerar Investeringen att förlora hela sin investering oavsett hur den underliggande exponeringen har utvecklats och oavsett om produkten är kapitalskyddad. Emittentens kreditvärdighet kan över tiden förändras i såväl positiv som negativ riktning.

I Värdepappersbolagets diskretionära tjänster används begreppet standardavvikelse som riskmått. Standardavvikelse beskriver historiska kursförändringar och anger avvikelser från snittavkastning över 36 månader. Hög standardavvikelse innebär stora fluktuationer och högre risk, medan låg standardavvikelse innebär mindre fluktuationer och lägre risk. Observera att standardavvikelse är ett historiskt mått. Historiskt låg standardavvikelse utgör därför inte en garanti för framtida låg risk. Standardavvikelsen är normalt låg avseende räntebärande placeringar och hög avseende aktierelaterade placeringar. Genom att kombinera olika tillgångslag och därmed standardavvikelse skapar vi portföljer med olika risknivåer och avkastningsmöjligheter.

8. ALLMÄNNA VILLKOR FÖR INVESTERINGSRÅDGIVNING

8.1 Om investeringsrådgivning

Med investeringsrådgivning avses s.k. individuell investeringsrådgivning vilket innebär att Värdepappersbolaget lämnar råd riktade till en viss kund som utgår från en analys av kundens förutsättningar och behov. Rådgivningen innefattar ingen garanti för resultatet av förvaltningen, varför Värdepappersbolaget inte åtar sig något ansvar för det ekonomiska utfallet. Rådgivningen tillhandahålls utifrån det produktutbud som Värdepappersbolaget vid var tid tillhandahåller.

8.2 Ersättningar från tredje part

Ersättningar som Värdepappersbolaget erhåller från tredje part som en följd av att kunden förvarar finansiella instrument i depå tillhandahållen av Värdepappersbolaget gottskrivs kunden som rabatt på debiterade rådgivningsarvoden.

8.3 Skatt

Kunden ska svara för sådana eventuella skatter och andra avgifter som ska erläggas enligt svensk eller utländsk lag med anledning av avgifter och arvoden som Värdepappersbolaget debiterar kunden för investeringsrådgivning enligt dessa villkor.